

AZ ÁLLAMELNÖK
INTERJUT ADOTT
AZ UJ KELETNEK

Jicchák Návon, Izrael államelnöke a minap fogadta jeruzsálemi hivatalában Rappaport Ottót, az Uj Kelet szerkesztőjét, akivel hosszan elbeszélgetett, majd interjút adott a lap fennállásának 60. évfordulója alkalmából.

Az államelnök, miután kifejtette, hogy nagyraértékeli azt a szerepet, melyet az Uj Kelet a magyarajkú zsidók nemzeti nevelésében, a judaista szellemi értékek terjesztésében és az új olék beilleszkedésében betölt, melegen érdeklődött a magyarországi zsidó közösség általános helyzete, intézményei felől, valamint az Izraelben és a diaszpórában élő magyar-zsidó törzs időszerű kérdései iránt.

Rappaport Ottó átfogó tájékoztató keretében tolmácsolta az elnöknek az izraeli magyar zsidó törzs panaszát, elégedetlenségét a sérelmes és diszkrimináló helyzet felett, hogy a rádió bebiztosította a magyar adásokat, és hogy a Diaszpóra Házában semmilyen nyoma nincs a magyar zsidóság múltjának, vívmányainak.

Návon államelnök lehetetlennek minősítette ezt az állapotot és ígéretet tett arra, hogy a maga részéről mindent megtesz e sérelmek orvoslására irányuló erőfeszítések támogatása érdekében.

Az államelnökkel készült interjú teljes szövege rövidesen megjelenik az Uj Kelet jubileumi, ünnepi számában.

Lángbetűk hiányában

A civilizációjára rátartó művelt világ sértődötten hördült fel kedden délután, amikor a diadalmas Ajatolla ismertette egyetlen mondatba tömörített kormányzói programját: „Az árulóknak levágom a kezét!” Bizonyára sokféle módon lehet eldönteni, hogy ki az áruló. Annál bizonyos azonban, hogy aki helyteleníti a kézlevágást, mint az állampolgári hűségbe intő nevelési módszert, az kézlevágásra ítélendő áruló. A Korán mélyesen humanista intézkedése szerint „a balkezeseknek a jobbkeze vágandó le”.

A XX. században! — kiált fel elszörnyedve a civilizált polgár, egy olyan civilizált világban, ahol az erószak a prózai sajtó és a költői művészi alkotás szinte egyetlen témája és az emberiség egy pusztító háború megelőzésének e címen készül önmaga elpusztítására.

A csupán tetszhalottak bizonyult közép-kelet feláradása Iránban, a borzadály első hidegrázása után azt az igényt kellene, hogy támassza bennünk, hogy megpróbáljuk hideg fejfel, tömören megfogalmazni büszkeségünk, a civilizált világ lényegét, s lángbetűkkel felírni e szent ígét a barbárságot jelképező sötétség falára.

Nos, ez a feladat szinte lehetetlennek látszik. Mert mit csinálunk — például — azokkal az európai szuperintelligens, „doctor honoris causa” címet viselő kifogástalan uriemberekkel, akik a Középkor című rémdráma felújítását elősegítették?

Marad tehát a dilemma: hogyan mondhatnák el egyetlen mondatban egy szuperintelligens újszülöttnök, hogy mire számíthat a művelt XX. században, amelybe belecsöppent?

A kérdés nem elméleti csupán. A Puerto Ricóban elkészült 300 méter hosszú parabolikus antenna felavatása alkalmából a csillagvizsgáló munkatársai üzenetet intéztek a Messier-13 csillagkép esetleges lakóihoz. Az újsághír szerint szuper-üzenet repült a végtelen felé. Erősen kinez a kíváncsiság, mit is üzenhettek a Messier-13 feltételezett lakóknak. Az említett hírből ugyanis éppen ez, vagyis a lényeg hiányzik, ami e sajtóvilágosság gyakoriságát tekintve, kortűnetnek mondható.

Kevesebb aggályoskodó ember könnyen napirendre térne a hiányzó üzenet-szóveg felett,

különösen ha meggondoljuk, hogy e szellemi küldemény csak 24 ezer év múlva érhet el rendeltetési helyére. Ami pedig a választ illeti: pontosan 49 ezer 974 év múlva várhatunk rá. Az üzenetváltás sikere egyébként attól is függ, hogy a Messier-13 lakói, ha vannak, szintén rendelkeznek egy hasonló erejű, véletlenül a megfelelő szögbe irányított antennával. Aztán már csak az marad hátra a számunkra, hogy megértsék az üzenetünket. Egyzóval, ez a poerto-ricói üzenget nem látszik olyan égető problémának. Igazán nincs értelme bosszankodni azon, hogy nem tudjuk, mit sugároztak, az én nevemben is, a feltételezett távoli rokonoknak. Mégsem tudom elhessegetni a gondolatot, amely szüntelenül visszatér, mint egy szemtelen, szongó darázs: civilizációknak valamilyen ismeretében mit üzennek, mit mernék üzenni az űr végtelen sötétjében remélt értelmes lényeknek, ha rámbiznak a szöveg megfogalmazását. Mi a lényege az általunk eszményinek tekintett civilizáció megvalósításainak. Hogyan lehet eldönteni, hogy miről kell szólni és mennit? Mennyit a szívátiültetésről, amely nem sikerült és mennyit az atomított rakétákról, amelyek tökéletesen működnek. Hány szót a komputerekről, amelyek pillanatok alatt végzik el ezer számtantudós egy évi munkáját és mennyit az egymilliárd írástudatlanról. Mennyit az átlagkeltő szobőségéről és mennyit a golyószórók teljesítőképességéről. Mennyit a Fiat autóról, s mennyit a Vörös Brigádokról, akik elvi alapon gyilkolják a Fiat munkavezetőit. Mennyit a mérhetetlen gazdagságról és mennyit a mérhetetlen szegénységről.

Ki tudja a helyes mértéket? Arról nem is beszélve, hogy elfogult vagyok. Itéletem megfogalmazásában az érzelmeink legalább olyan fontos szerep jut, mint a józan mérlegelésnek. Egyaránt hajlamos vagyok túlértékelni a jót és eltolozni a rosszat. Féltelelenül szeretni és közönyösségig fokozni a haragot. Nem vitás, hogy alkalmatlan vagyok a szuper-üzenet megszövegzésére. De ez nemcsak az én hibám. Egy nagy fizikus, Kapica, azt mondta: „Szerecségre az Isten olyanok teremtette a világot, hogy a jó dolgok mindig egyszerűek, a rosszak mindig bonyolultak.”

Az az érzésem, hogy a világ, amelyben élünk, inkább bonyolult...

TABAK LÁSZLÓ

KÖZÉLETI HIREK

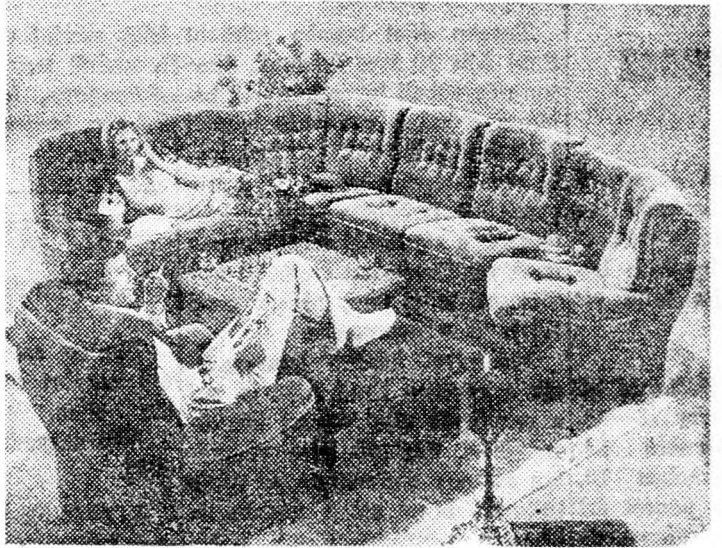
- Az Agudát Jisráel égisze alatt működő Bikur Cholim Egyesület Ungár Mose elnök vezetésével nagyszabású Tubisvát akciót bonyolított le, amelynek során gyümölcsöket osztottak a tel-avivi és környékbeli kórházakban fekvő betegeknek. Az akcióban résztvettek: Bibler Cecl, Goldstein Mose Aharon, Várdi Ezra, Schönberger Jehosua, Heine Jicchák, Goldstein Simson Baruch, Diamant Eliezer és Linzer Jákov.
- Megjelent a héten Sisa Eliézer „Entropia” című regénye. A szerző a népszerű-tudományos irodalom kiváló művelője. Uj könyvét — amelynek ismertetésére visszatérünk —, az ifjúság számára írta.
- Unneplépes külsőségek között helyezte el a tel-avivi Jávine utca 17 alatt lévő „Somré Hádát” templomban Markovits Jicchák Tórját, amelyet ő íratott. Unnepi beszédet tartott Schlesinger Jaffe Mordecháj, a Köhilitát Chatám Szofer főrabbija, Friedmann Mordecháj rabbi, Pollák Ákibá rabbi, Mandelbaum Baruch, Jehuda Rosenberg, Rubin Jákov, valamint Ungár Mose a Köhilitát Házsofer elnöke. Utána vacsora volt. Az ünnepséget Rubin Jákov vezette le.
- Barzilay István tartott előadást a Bné Brit-rend tel-avivi Nordau-páholyában időszerű problémákról. Bíró Anni vezette be az előadót, a házasszony Heller-Weisz Anci volt.
- Az Izraeli Gyémánttőzsde égisze alatt működő „Jáháalom” önszegélyző egyesület a napokban tartotta meg évi közgyűlését, amelynek során egyhangulag ismét Reich Jehosuat, a magyar zsidó közélet ismert személyiségét választották meg elnöknek. Az egyesület, amely a 60-as évek elején Reich Jehosua kezdeményezésére jött létre, életbiztosítás formájában 150—200 ezer fontos összeget folyósít minden elhunyt tőzsdetagg örökösének. Az elnökség intenzív szervezési munkája eredményeként a tőzsde 1535 tagja kivétel nélkül csatlakozott a Jáháalom önszegélyző egyesülethez.
- A Nagyváradról Elszármazottak Egyesülete (Tel Aviv, Bár Giora 14) ezuton közli a nagyváradokkal, hogy az Emlékkönyvet most rendezik sajtó alá, miérts mindazok, akik eddig nem közölték a szerkesztőséggel deportálásban pusztult szeretteik nevét, ezt most még pótolhatják.
- Izraeli képművészek alkotásait ismertető színes filmet mutatott be a Bné Brit Rend Nordau-páholya. Fischer George rendezte a filmeket, Freistadt Péter „Rachel” filmvállalata készítette a „Képművészet-Archivum” keretében. Az estet Rodán István vezette be. A bemutatottak Reich Lea, Rodán István (festőművészek), Sáltiel Joszéf (vitruux), Dina Nir (szobrász), és Samuel Chava (kerámia- és festőművész).
- Goren Tamás író tartott előadást az izraeli színház és filmművészet problémáiról Haifán, a HOH Idősebbek Klubja közönsége előtt. Kovács Aladár mondott bevezetőt.
- Fleischer Tibor, a Montreáli Magyar Zsidó Egyesület egyik vezető tagja, néhányhetes izraeli látogatásra érkezett.
- A Bné Brit-rend tel-avivi Nordau-páholyában dr. Galor Eljáhu tartott színvonalas előadást Disraeliről, az angol világhírű angol egykori miniszterelnökről, közéleti és irodalmi tevékenységéről.

SZEMÉLYI HIREK

- Sok jókívánsággal vették körül a héten dr. Berg József főrabbit és feleségét, Verát, az unokájuk, Szárít — Berg Menáchem egyetemi előadótanár és feleségének kislánya — megszületés alkalmából. Berg Menáchem a haifai egyetem adta elő.
- Weisz József butorasztalos 70. születésnapját ünnepelték Natanján, a Bné Cion templomban, ahol keddut adtak az ünneplé tiszteletére. Dr. Berg József főrabbi beszédet mondott.

CHOLONBAN
AZ 1979-ES EURÓPAI BUTOROK VASARA

a Mitgás Härehit Hábenleumi-ban

SZALONGARNITURÁK
BÜFÉK ★ FALISZEKRÉNYEK
NÉMETORSZAGI HÁLÓSZOBÁK
Matt és fényes színek, 20 modell

GYERMEKSZOBÁK
Elfogadható árak ★ Engedmények ★ Kényelmes fizetési feltételek

OLÉKNAK!!! 32% ENGEDMÉNY
Cholon, Rech. Kugel 45 (a parkolóhelyen), a Rina mozival szemben

- Sok gratulációt kapott a héten Kadmon Chájim bankfőtisztviselő és felesége, Judit, a fiuk, Dávid — Krausz Jicchák és Dvora unokája — bár micvája alkalmából.
- Szép külsőségek között rendezték meg Ernst Cvi — Ernst Simon és Judit fia, Klein (Weil) Mancu unokája bár micváját. Az ünneplé a néhai Weil Armin, az egykori budapesti ortodoxia ismert tagjának unokájának.
- Szép külsőségek között rendezték meg Beér Seván dr. Krausz Simon és dr. Krausz-Berkovics Ági a fiuk, Chájim, bár micváját. A megjelentek sok szeretettel ünneplétek a népszerű orvos-házaspárt családi ünneplékon, valamint a Markovits-házaspárt, dr. Krausz Simon nevelőszüleit és Berkovics Sándort, a bár micvá-ifju nagypapját.
- Résztvétel vették körül Bné Brákban Waldmann Leát és fiát, férje, illetve édesapja elhalálózása alkalmából.

A LEGENDÁS HOS ÉLETE ÉS TETTEI —
HATTERBEN A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ

MacARTHUR
A LAZADÓ TABORNOK
Rendező: JOSEPH SARGENT
GREGORY PECK

Országos bemutatás: február 17, szombat estétől „CHEN”, Tel-Aviv, 4.30 — 7.00 — 9.30 „OÁZIS”, Rámát-Gán, 4.00 — 7.00 — 9.30

Victory

DIVATCIKKEK **BÖRÖL**
KABÁTOK, ZAKÓK, KOSZTUMOK
gyári árakon
nők, férfiak és gyermekek számára
Szombat este nyitva 11 óráig
BNÉ-BRÁK, HÁKISON 16. TEL. 70 80 30
Autóbuszok a Tácháná Merkázitól: 21, 23, 40, 42. Leszállni a Volkswagennél.

EGY CIGÁNY SZERELME

Maxim Gorkij regénye nyomán.
Rendező: Emile Lotianu,
SVETLANA TOMA,
GRIGORY GRIGORION
részvétellel
A film oroszul beszél.
JÖN!

Gerstmann — Beckenstein
női ruhakonfekció,
Schefer-köz 3,
Tel-Aviv, tel. 57 555
keres
segédszabászt/nőt
Jelentkezés telefonon,
munkaidőben.

DÁJÁN IDŐZITETT BOMBÁJA JÁTÉK AZ EMBERI JOGOK KÖRÜL

Irta: SÁBTAJ HIMMELFARB

Az utóbbi hét az iráni drámai események jegyében állott. A Bachtár kormány megbukott, az iráni hadsereg behódolt a fanatikus tüntetők tömegének, s Chomeini emberei átvették a hatalmat.

Egy hónapig ez volt, amikor Chomeini bejelentette, hogy közel 15 évi száműzetés után hazatér Iránba, aligha képzelték, hogy az iráni dráma így végződik. Mert noha a sah családostul valóban elhagyta Iránt, és az ellenzék vezére alakított kormányt, a Nyugat valamilyen okból mégis azt hitte, hogy a hatalmas iráni hadsereg fogja majd megszabni az iráni események kibontakozását. Mivel a perzsa hadsereg legfőbb vezetője kijelentette, hogy hű marad a törvényes iráni kormányhoz, s mivel a Bachtár-kormány kiállt Chomeini terve ellen, hogy Iránt iszlám-közársassá változtassa, Chomeini hazatérése után a nagyvilág aggodalommal leste a további fejleményeket, mindenki tartott a polgárháború kitörésétől, de bizonyosra vette, hogy a hadsereg élj majd az erejével. Miközben a Nyugatot szinte elképesztő a multheti iráni fordulat irama. — Chomeini emberei minden képlezettel felülmúló gyorsasággal érték el a céljaikat, talán maguk sem hitték ily gyors sikerben.

A második világháború után tucatjával keletkeztek új önálló államok. Az évek során nem egyben került sor forradalmakra, amelyek mögött többnyire katonaság állott. A forradalmat kirobantató katonai vezetők rangja ritkán volt törzsmesterénél magasabb. Az iráni példát bizonyára buzdogn fogják a jövőben tanulmányozni, mert ennek az országnak a hadserege Chomeini forradalma előtt híres volt korszerű felszereléséről, tökéletes harcú repülőgépeiről és fémillőnyíra becsült, kitűnően kiképzett katonaságáról.

Senki sem képzelte volna, hogy ha elérkezik az összecsapás perce, a hadsereg — polgárharc nélkül — egyszeribe felbomlik, s legfőbb hadurak, gögös parancsnokok is kitűzik a fehér zászlót, s kezüket felemelve megadják magukat az iráni kaszárnyákat ottromló gyülecszeregeknek. Villámgyorsan kiderült, hogy az iráni hadsereg csak legenda, ami mögött nem áll igazi erő. Akik ezt a hadsereget kifélesztették, elsősorban az amerikaiak, most megtanulhatták, hogy hiába a mennyiség, hiába a sok fegyver és ember, minőségi szempontból ez a hadsereg egyenruhás hábokból állott.

Miközben nedie mi itt, Izraelben még alig ocsudtunk fel a hazánkat is számos tekintetben érintő iráni események hatása alól. Hirtelen a világsajtó főcímeibe került külügyminiszterünk, Daján, s a neki tulajdonított kijelentés kétségen kívül időzített bombának tekinthető. Felesleges hangsúlyozni és magyarázni, mily érzékeny Izrael a PFSZ-szel kapcsolatban, hiszen Jászser Aráfát szervezethez fűződik hosszú évek minden gyilkossága, terrorcselekedete, repülőgépeinek, E tekintetben sosem voltak és ma sincsenek nézeteltérések a főbb izraeli pártok között, a koalíció s az ellenzék között sem, mert hisz mindannyiukat egyesítette az a tudat, hogy lehetetlen minden megengedni Izrael és a PFSZ között, amely a lobogójára Izrael államának a megsemmisítését írta fő céljakként, s melytől mind a mai napig nem adta fel.

A PFSZ minden erőfeszítése arra irányul, hogy Izraelben véres merényleteket hajtsön végre. E merényletek többnyire csak az izraeli biztonsági erők éberségének hála hiúsulnak meg, javarésztük már a szervezkedés szakaszában lelepleződik. Ha olykor mégis sikerrel jár valamelyik kísérlet, akár az Asaf emberei, akár mások követik el a merényletet, a PFSZ minden esetben vállalja a büntetés felelősségét. Az izraeli kormányok a múltban s a jelenben egyaránt számos alkalommal leszögezték, hogy a közelkeleti békét biztosíthatják ugyan megengedések, de az ezekhez vezető tárgyalásokon a PFSZ semmiképpen sem jön partnerként számításba, s még kevésbé kerülhet szóba PFSZ-állami létesítése az Izraéllal határos területeken. Egy ilyen állam beleegyezést jelentene abban, hogy a többszörszámú házbizást létesítenek Izrael állama ellen irányuló támadásokhoz. A PFSZ a Szovjetunió korlátlan támogatását élvezi, a PFSZ-állam létrehozatala Izrael határai mentén hamarosan szovjet befolyási körzette tenné azt a területet, ott összpontosíthatnák a szovjet gyártmányú hadfelszerelést, s elsősorban azokat a rakétákat, amelyek a hazánk légterében közlekedő izraeli repülőgépeket támadhatnák.

Mivel a nagyvilágban lejártszódo számos vélemény és fordulat következtében a Szovjetunió sok helyen erősíti, tágtítja befolyási körzeteit, a Nyugat kötelessége támogatni Izrael állapontját, mert ugyan mi érdeke lehet a Nyugatnak abban, hogy Moszkvát támogassa, hogy az vesse meg a lábát a már eddig is megszerzett befolyási körzeteken túlmenően további közelkeleti pontokon.

Ezért ért bennünket derült égből jövő vilámcsapásként Daján kijelentése, aki a veterán zsidó harcosok jurezsálemi értekezletén azt mondotta, hogy „nem lehet figyelmen kívül hagyni a PFSZ státuszát vagy értékét a

közelkeleti viszályban“. Daján szavai zavart okoztak Izrael politikájában és kárt is, ami akkor sem csekély, ha most megpróbálja csökkenteni saját szavai jelentőségét, azzal a magyarázattal, hogy a PFSZ-szel kapcsolatban állásfoglalása semmilyen módosult.

Miniszterelnökünk Dajánt védelmező megnyugtató szavai sem hozhatják helyre ezt a kárt: Daján hozzáállása a problémához időzített bomba, ami már kegyes is.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a külügyminiszter angolul beszélt, a szavait azonnal továbbították a világ minden sarkába s a beszéd hatalmas visszhangot vert a nagyvilág rádióiban, tévéiben és lapjaiban. Magyarázkozhat most már Daján, ahogy csak akar, szavait vissza már nem szivhatja.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a külügyminiszter szavai alig pár nappal azelőtt hangzottak el, hogy ő Camp Davidbe repült tárgyalni, és semmi kétség afelől, hogy akár akarja ezt Daján, akár nem, szerencsétlen kijelentése mindenképpen szóba kerül a camo-davidai értekezleten.

A Likud Kneszet-frakciójának a gyűlésén a miniszterelnök nagy erőfeszítéseket tett Daján szavai jelentőségének a csökkentése érdekében; szerinte bármelyikünk tehet nem egészen szerencsés kijelentéseket.

Ha legalább nem éppen abban a kérdésben estek volna ezek a kijelentések, amely az Izrael és Egyiptom között folyó békétárgyalások során a leghevesebb vita tárgyát képezi, akkor bizonyára nem okoztak volna ekkora izgalmat, és semmiképp sem lett volna szükség ennyi magyarázatra, mentegetésre. Amde itt olyasmiről volt szó, ami miatt a kormányfő is, a külügyminiszter is sietett a kijelentések értékét lecsökkenteni, mert hiszen ha azt a külügyminiszter valóban úgy gondolta volna, ahogyan mondta, akkor azt nem neki, s nem csak egy mellékesen kellett volna elejténi, hanem csak miután azt a kormány így határozza el, s állásponthoz megkapja a Kneszet jóváhagyását is. A miniszterelnök, ahelyett, hogy elítélően nyilatkozott volna Daján kijelentéséről, amelyek oda is vezethettek volna, hogy a külügyminiszter személyes követeztéseket legven kénytelen levonni. — Daján védelmére kelt, s az egészet azzal intézte el, hogy nem szerencsés kijelentések voltak.

Az is feltehető, hogy a külügyminiszter nyelve valóban csak megbotlott, s olyasmiről mondott, amit nem szándékozott mondani, mivel azonban ily érzékeny kérdéskör volt szó, s mert sem a Nyugat, sem az arabok nem fogják e kijelentéseket tévesen értelmezni, Daján köteles lesz a személyére vonatkozó következtetéseket levonni és külügyminiszteri tisztiségéről lemondani, mert az érdekeltek csak ez esetben értik majd meg, hogy valóban szerencsétlen kijelentés esett, aminek a külügyminiszter le is vonta a szemlévi konzekvenciát.

Nem most először nyilatkozik Daján olyan kérdésekről, amelyekről jobb lett volna hallgatnia, kijelentései nem most első ízben okoznak mérhetetlen kárt Izrael államának. A külügyminiszter ám a többi esetben sem vonta le a kellő konzekvenciákat, s a miniszterelnök ezt nem is követelte tőle. Hasonlóan szerencsétlen kijelentéseket tett annakidején Zürichben, ahol az újságírók előtt Izrael etiópiai kapcsolatairól beszélt. Mint emlékeztet, Etiópia Daján e kijelentése miatt szakította meg velünk a diplomáciai kapcsolatot, ami már maga is súlyos kárára volt Izraelnek, de nagy kárt okozott Daján ezzel egy másik, még érzékenyebb területen is. Ha ilyesmit az ellenzék valamelyik tagja követett volna el, könnyen elképzelhetjük, hogyan fogalmazta volna meg miniszterelnökünk az ezt visszaverő szónoklatot, mily drámai hangon szövelt volna ő is, más Kneszet-tagok is — jelen esetben azonban mindenki némán hallgatott.

Dajánnak a PFSZ-szel kapcsolatban tett kijelentésit éles nyilatkozatok követték nemcsak az ellenzék köréből, hanem a koalíció tagjai részéről is, de hát más a szó és más a tett. Bizonyosra vesszük, hogy ha a kérdés napirendre kerül a Kneszetben, és valaki bizalmatlansági indítványt vet fel a kormány ellen Daján kijelentése miatt, akkor a koalíciónak ama tagjai, akik most élesen elítélik Daján kijelentéseit, ott nem fognak a kormány ellen szavazni, s ezzel „vihar a pohár vízben“ lesz az egész kérdésből.

A súlyos benyomást, amit a külügyminiszter szavai tettek, nem lehet már eloszlítani, nem lehet kitorolni Izrael polgárai emlékezetéből, akik a téveben maguk is látták és hallották a külügyminisztert, amint teli szájjal, világosan, nem is dadogva jelentette ki, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni a PFSZ státuszát vagy értékét a közelkeleti viszályban.

Még ha a külügyminiszter esökkenti is szavai súlyát, hogy nem egészen szerencsés kijelentésé degradálja, a kár már akkor is megeseft, s az áráról szóló váltót előbb-utóbb bemutatják kifizetésre Izraelnek.

Tel-Avivban megy egy film,

amely arról szól, hogy amerikai teherautósofőrök, akik nagy távolságokra szállítanak árut, összekülönböznek a körzeti sheriffel, aki állandóan zsarolja őket. Egy alkalommal alaposan elverik, majd szembeszállnak az őket üldöző rendőrökkel. Egyiküket — aki történetesen néger — elfogják, s noha semmi terhelő bizonyíték nincs ellene, mielőtt egyáltalán eljárás indítanának ellene — véresre verik. „Azt mondok, amit akarok, csak ne verjétek tovább“ — nyögi az áldozat.

Mellesleg, nem ez a központi mondanivalója a filmnek, csak mint epizód szerepel, mintegy természetes jelenséget szemlélítve. Tucatjával hozhatnánk nyilván hiteles forrásokon alapuló, hasonló példákat arról, hogy milyen mértékben tartják tiszteletben az emberi jogokat az amerikai hatóságok közegek; nem csak gyilkosokkal, vagy hasonló súlyos bűnökkel, hanem egészen jelentéktelen ürítésekkel szemben.

Persze, hogy mintegy automatikusan ilyesmi ölik az ember agyába, ha figyelemmel kísérik azt a vitát, melyet az amerikai külügyminisztérium emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló jelentése és a Washington

Irta: BARKAY ZEEV

Post ezzel kapcsolatos közleménye váltott ki; nevezetesen, hogy „Izraelben szisztematikusán kínózzák a palesztinai foglyokat“.

Két dologról van szó tehát: az amerikai külügyminisztérium beszámolója, amely csak részben foglalkozik a Közelkelettel s ennek keretében Izraelrel; valamint a Washington Post részletes publikációja Alexandra Johnson jelentéseiről, melyeket a State Department figyelembe vett, amikor megszövegezte az Izraelről szóló bizonyos önkritikát gyakorolt; ez azonban vajmi keveset változtat nem csak azokon az erkölcsi károkon, melyeket a közlemény Izraelnek okozott, hanem azokon az egyéb, nagyon is elgondolkodtató jelenségeken sem, melyek az amerikai külügyminisztérium beszámolója, és a Washington Post közleménye mögött egyaránt meghúzódnak.

Ez a mondat, mellesleg, kiharadt a Washington Post közleményéből, s erre rámutatott a lap belső ellenőre is, aki vizsgálatot folytatott a nagy port felvert publikáció ügyében, s megállapította azt is, hogy noha az Alexandra Johnson-féle

jelentések közlése újságírói szempontból indokolt volt, az ügy tálalásában több volt a szenzációhajhászás, mint amennyit a dolog megérdemel. Kifogásolta a lap belső ellenőre azt is, hogy a Post csak a szóbanforgó cikk végén jegyezte meg, hogy Alexandra Johnson az egyik „megkínzott“ palesztinai jegyese volt; holott ezt a bevezetőben kellett volna közölni, mert akkor az olvasó eleve más hozzáállással fogadta volna a jelentésben foglaltakat.

Igy hát a Washington Post bizonyos önkritikát gyakorolt; ez azonban vajmi keveset változtat nem csak azokon az erkölcsi károkon, melyeket a közlemény Izraelnek okozott, hanem azokon az egyéb, nagyon is elgondolkodtató jelenségeken sem, melyek az amerikai külügyminisztérium beszámolója, és a Washington Post közleménye mögött egyaránt meghúzódnak.

Érdekes, például, hogy a Washington Post, amely herved-hatalan érdemeket szerzett magának a Watergate-ügy kiptartásának terén s amely annyi időt és türelmet tudott szentelni minden részlet aprólékos és megdönthetetlen kivizsgálásá-

nak ezzel a botrányval kapcsolatban — nem volt hajlandó megvárni helyszíni vizsgálat eredményét Alexandra Johnson vádjait illetőleg. S talán még ennél is figyelemre méltóbb, hogy míg a multban a lap általában „establishment“-ellenes álláspontot foglalt el — most egyszerre szükségesnek találta, hogy „aládolgozzon“ a kormányzatnak.

Tegyük fel, hogy hitelt adnak a belső ellenőr szavainak, melyek szerint a Washington Post nemcsak hogy nem anti-izraeli, vagy antiszemita beállítottságu; de szerkesztői közt sincsenek ilyenek.

Ebben az esetben — ugyan-csak a belső ellenőr fentebb említett jelentésére hivatkozva, — azt kell hinnünk, hogy a Washington Post-ot a szenzációhajhászás irányította. Ez, persze, korántsem új és meglepő jelenség a világsajtó történelmében; de akkor felmerül bennünk a kérdés: talán más ügyekben sem kizárólag az igazság feltárásának vágya vezette a világhírű sajtó-organumot?

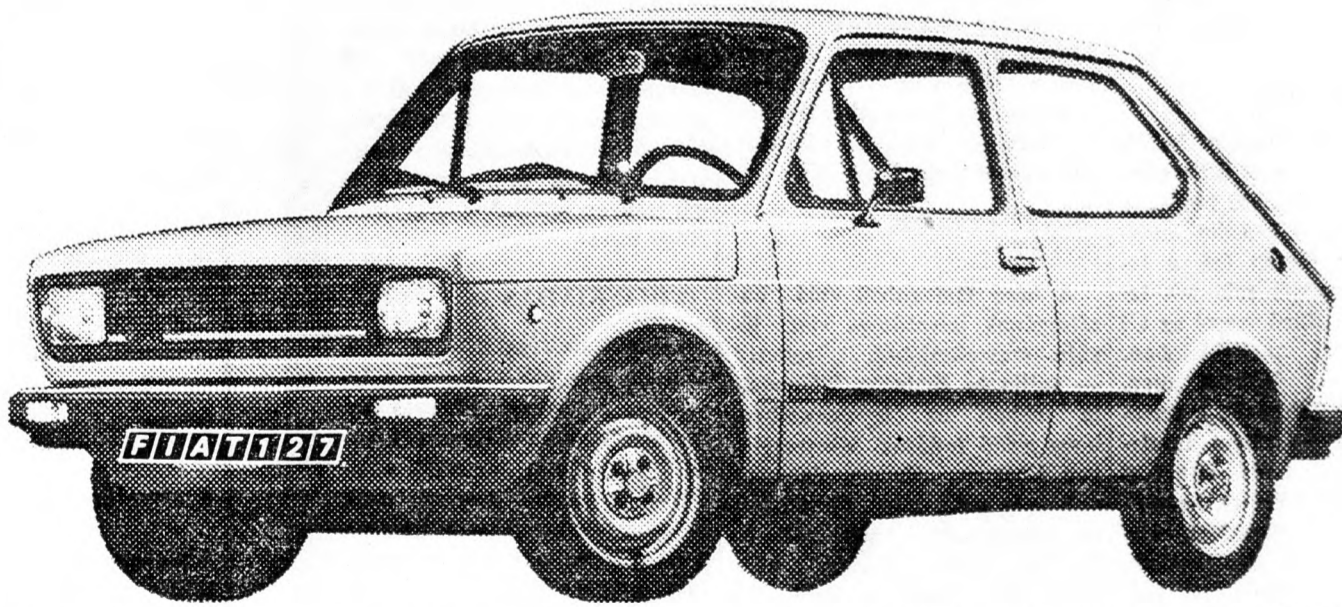
Mi ez, ha nem kétszínűség? Próbáljuk csak meg öszintén felvetni a kérdést: Vajon, az amerikai külügyminisztérium és a Washington Post nem tudja (Folytatás a 4-ik oldalon)

A KÖZÖNSÉG SZAVAZOTT – FIATOT VÁLASZTOTT

Fiat 127

A BEST-SELLER!

A népszerű modell, amelyből több mint 3 milliót adtak el a világ minden részén

„FIAT-127“, az ideális autó azoknak, akik kényelmes, biztonságos és takarékos gépkocsit helyeznek előnybe. „FIAT-127“, nagyszabású — befogadóképességének 80 százaléka öt utasnak és csomagjainak van szentelve; nagyon takarékos — tartása és befektetési költségei alacsonyabbak, mint más hasonló gépkocsiké; modern belső és külső kivitelezés, könnyen kezelhető kuplung és sebességváltó.

A „FIAT-127“-nek mint a FIAT többi modelljének is az ország minden részében garázshálózata van és eredeti alkatrészek állnak rendelkezésre szolid áron.

Kétségtelen a közönség választása a „FIAT-127“ mellett, mint a „legjobb vétel“ és a „kiváló gyártmány“ az 1979-es évre — igazolva van

132•131•124•128•127•133

KÉT ÉV GARANCIA

2 YEAR WARRANTY

FIAT

Fiat 79

BESZÉLGETÉS AZ IZRAÉL DIJAS TISBI ILLÉS PROFESSZORRAL

Egy erdélyi jesivanövendék nehéz útja

a zsidótudomány csúcsáig

Irtá: BARZILAY ISTVÁN

„Misanát házohár” című fömüvet, a kabala magyarázatának két vaskos kötetét, nyolc éve fordították angolra. „Sokszáz egyetemen tanítanak zsidótudományt, s természetesen a Zohárt is. Csak hogy az eredeti szöveget jobbra csak a tanárok tudják elolvasni. Nyolc éve akadt egy angol-zsidó tudós, aki vállalta a fordítás munkáját.”

Tisbi Illés, aki a Függetlenség Napon veszi át a zsidótudományi Izrael-díjat, borotvált arcu, modern zsidó tudós. Ifjúkori „bűnéhez” mindmáig hű maradt: cionista. Az volt a bänfihunyadi jesivában is, ahol ez a tevékenysége odavezetett, hogy távozásra kényszerült, de ez sem történt egészen mindennapi körülmények között. Akkor Tisbi Illés (Schwarz Sándor) 14- és fél éves volt, de már végigtanult minden megtanulni valót a nagykárolyi és a szatmári jesivában. Nemcsak jesivanövendég volt, hanem tanított, siurokat adott. Giládi Dávid, akitnek jesisvártára volt, így jellemezte régi barátját, amikor a Nordau-díj kiosztásakor, 1971-ben, tevékenységét ismertette: „Zseni volt”. Igaz ugyan, hogy az „Uj” szó, Avraham Ben Szusan szótára szerint nem fejezi ki pontosan ezt a fogalmat, mert így magyarázza: „Eredeti, mindenennapi tehetséggel rendelkező ember, köztül áll a zsenihez”, de a Grosz szótár meghatározása tömörebb: „lángész”.

Budapest szük cionista kereteiben azonnal az élre került. Megalakult a héber nyelvészvetség magyarországi csoportja, Patai József elnöklével, de a tényleges munkát Tisbi Illés végezte benne. Irt a Mult és Jövöbe, a Zsidó Szemlébe s Budapestben megjelent „Sötét percek ünnepe” című verses kötetet, amely világi verseket tartalmaz, nem utal arra, hogy szerzője valaha a zsidótudományok egyik legkiválóbb, nemzetközileg elismert tudósa lesz: az általános cionisták progresszív szárnyához csatlakozott és 10 évvel később az Ovéd Hácioni egyik alapítója Tel Avívban. „Tudja kit tanítottam héberül? Nem más, mint báró Hatvani Bertalant. Reggelenként utaztam fel — egyszer vagy kétszer egy héten — a műkincsekkel teli gyönyörű villába s aztán lehozott autójával a városba, a hatvani cukorgyár budapesti irodájáig”.

Küzdelmes életének minden részletét nem is lehet egy cikkbe sűriteni. Életrajz-író tollára kívánczik ez a hatalmas életmű, amely már gyermekkorban kezdődött. „A bänfihunyadi jesivába néhány bajorországi német-zsidó növendék is került. Üdözték őket, el akarták távolítani ezt a pár „idegent”. „Levelet irtam az Uj Kelethez Jámhor Ferencnek feltűnt az írás. Mert nemcsak a németországi bocherek kiüldözéséről számoltam be, hanem verset is irtam az esetről. Jámhor feldobta az anyagot és beillesztette a rimeimet. Nagyon gyengék voltak” — mentegetőzik mosolyogva.

KÜZDELMES ÉLET

Magyarul író költőként kezdte közéleti tevékenységét a Szaniszlóban született későbbi tudós. A cionizmusról az Uj Kelet megjelenése után figyelt fel, a lapot felvilágosodott rokonok lakásában látta. Első versei az Uj Kelet egykori mellékletében, „A Föld”-ben jelentek meg. Nagyváradról küldte be a verseket, Salamon Lászlóval levelezett s e sorok írója vitte el egyszer Gaál Gáborhoz, hosszúsoros, rimtelenn verseinek társaságában. Nem emlékszünk, hogy a szög, baloldali lap-szerkesztő, nyomdába adta-e a verseket.

Hogyan került éppen Nagyváradra? A család Szaniszlóból Nagykarolyra költözött, Tisbi Illésnek kicsi volt ez a világ,

azért jutott előbb Nagyváradra, aztán Patai Józsefnek ajánlotta fel szolgálatait a Mult és Jövöben.

Budapestre és ugyancsak Hatvani támogatásával, 1933-ban csatlakoztam a Mult és Jövö egyik szentföldi kirándulásához. „Két bucsuestet rendezett számomra a budapesti héber kör, az egyiket a Zsidó Szemle szerkesztője, a Goldmark teremében. Dr. Patai József, dr. Kuti László és báró Hatvani Bertalan tartották a bucsubeszédeket. Kijöttem, magammal hoztam a „Sötét percek éneke” kötetét, azokat adtam el a kirándulás gazdái részvevőinek, így teremtettem meg az Erecben való letelepedés első anyagi alapjait. Silány alap volt...”

Előbb Tel Avívban maradt, a Cioni Háklali című folyóiratban és másutt jelentek meg cikkei. Eretségje persze nem volt. „Még az elemi is magán-uton végeztem el”. Jeruzsálemben két magyar-zsidó tudós ajánlására felvette rendkívüli hallgatónak a Héber Egyetemen. Az egyik Klein Sámuel rabbi, a Héber Egyetem zsidótudományi professzora, a másik Fekete Mihály, matematikai professzor. Két év alatt lettem az érettségit és megkezdődött egyetemi karrierem.

Három évre rá megszereztem az első egyetemi fokozatot a zsidó filozófiából és a kabalából, de mint mellék tárgyatknácht és általános filozófiát is tanult. A filozófiai doktorátust 1945-ben nyerte el és attól kezdve a Héber Egyetem pedagógiai karához tartozott, 1946-ban a kabalát adja elő, 1947-49-ben a Warburg alaphól kap díjat, tanít és tanul, 1951-ben a héber irodalom tanszékén előadó, 1955-től tanársegéd, 1959-ben az egyetem rendes professzorává nevezik ki és Aszfá, professzorral együtt létrehozza „az elmélet és vallásérköcs” irodalmi tanszékét.

Sokrétű egyetemi tevékenységét nélkülözhetetlensége magyarázza. Nemcsak tudós, hanem harcos temperamentumu közéleti személyiség, ezért volt tagja a legfontosabb főiskolai bizottságoknak: a szellemtudományi fakultás pedagógiai bizottságában, az egyetem szenátus állandó bizottságában, az igazgatótanácsban működött, s se szeri, se száma a bizottságoknak és albizottságoknak, amelyek tanácsait s munkásságát igénybe vették. Hogy bírta?

NYOLC KIADÁS

„Rendszerességgel! — sóhajtja. „Nálam megtalálja azokat a leveleket, amelyeket 18 éves koromban kaptam Salamon Lászlóval vagy Patai Józseftől. Minden régi versem megvan, azok is, amelyek sehol sem jelentek meg. Kötetre való héber versem van, persze sosem fogom kiadni. Az egyik megjelent a Moznájimban, a héber írók közlönyében. Egyébként 1935 óta tagja vagyok az írók egyesületének...”

A világ zsidó tudósai elismerik, levelez velük; 1955 — 57-ben Angliában folytatja a kutatómunkát, főleg Oxfordban, s mindenütt előad. A Misánát Házohár című fömüve most éri el a nyolcadik kiadást, az angol fordítást a Routledge and Kegan Paul Kiadó gondozza. Franciaországban is megjelennek tanulmányai a Revue des Etudes Juifs című folyóiratban, amelyet magyar-zsidó tudós szerkeszt: Georges Vajda, akivel szoros barátságot tart.

Tisbi Illés megkapta a Héber Egyetem Kaplun-díját is, amely jelentős összegű ösztöndíjjal jár; együtt részesült benne Aharon Barak professzorral. A Bialik-díjat 1972 december 17-én vette át a tel-avivi városházán, s az Izrael-díj a tu-

dományos tevékenységének koronája.

Kévs magyar-zsidót jutalmaztak Izrael-díjjal: az egyik Avigdor Hamméri, a másik Pártos Ödön zeneszerző volt, Tisbi Illés a harmadik.

Gazdag élet, megérdemelt jutalom. A most 70 éves tudós két évvel ezelőtt vonult nyugdíjba. „Végre van időm dolgozni — mosolyog — a tanulmányok hosszu során dolgozom”.

Lázás tevékenysége során sokáig elfelejtette, hogy házasodni is kellene. Már 41 éves volt, amikor családot alapított és jeruzsálemi szabre lányt vett feleségül, az ötödik generáció az országban. Két fia van.

„Családom? Szüleimet Auschwitzba hurcolták, egyik fivérem, Percec Tisbi, 1935-ben, mint chaluc alijázott, most a Nemzeti Könyvtár tényleges igazgatója. Egyik öcsém a fel-szabadulás után érkezett ki, Ciprusból szökött meg és jelentkezett a Hágában, Hartuvnál elesett, — mielőtt megismerhetet volna az ország életét. Egy nővérem menekült meg meg, ő is Jeruzsálemben él”.

Tisbi Illés pár évvel ezelőtt szívrohamon esett át, de felépülése óta nem csökkent a lázas tudományos tevékenységét. Fiatal, életéters férfi benyomását kelti. Büszkén vallja, hogy a magyar zsidó törzshöz tartozik és szívesen olvas, sőt beszél magyarul is. Mindmáig jó barátságot tart egykori budapesti és erdélyi barátjaival, főként volt jesiva-növendék kollégáival.

„Nehogy elfelejtse elküldeni nekem a cikkét... Lelki szálak fűznek az Uj Kelethez...” — búcsúzik.

JÁTÉK AZ EMBERI JOGOK KÖRÜL

(Folytatás a 3-ik oldalról)

kik azok a „palesztinaiak”, akiknek meggyűlik a baja az izraeli hatóságokkal? Vajon, nincsenek tisztában azzal, hogy ezek valamennyien terroriszervezetek tagjai, illetve szimpátiánsai, akik elvetik Izrael élet-hévi való jogát; aktiv gyilkosok, akiknek kezéhez ártatlan polgárok vére tapad, vagy potenciális gyilkosok, akik csak azért nem ölték, mert valamely oknál fogva nem volt módjukban.

S vajon, — másrészt — ugyan-ezek az urak nem tudják, hogy állambiztonsági hatóság kezére kerülni a világ egyetlen országában sem élvezet, valószínűleg Amerikában sem s feltételezhető, hogy Izrael sem kivétel ez alól. De innen még messze van a „szisztematikusz kínzás”.

Ha pedig a State Department és a Washington Post kisé-alaposságban utána nézett volna ennek az ügynek — tudomására jutottak volna esetek, amikor elfogott terroristák, akik kihallgatásuk során „köpöket” — nem csak hogy meséket találtak ki megkínzóztatásukról, hogy igazolva legyenek börtöntársaik előtt, de meg is sebesítették önmagukat, ugyanebből a célból.

az esetekben sem alkalmaznak, melyekben ezt a fennálló törvény lehetővé teszi.

Erről azonban nem tesz említést sem az amerikai külügyminisztérium jelentése, sem pedig a Washington Post inkrimínált cikke. Nem, mintha nem tudnának róla — hanem, mert nyilván nem érdekli k, hogy tudomásul vegyék.

Nem lehet egész pontosan tudni, mi húzódik az amerikai-ak emberi jogok körüli játéka mögött, mindenesetre a dolognak elég Izrael-ellenes színezete van.

Ugyanakkor, könnyen lehet, hogy az amerikaiak nem is gondoltak arra, milyen kitűnő fegyvert adtak a Szovjetunió kezébe: Mig az Egyesült Államok az emberi jogokra való hivatkozással követeli az alijja-engedélyeket a Szovjetuniótól — ugyanakkor az emberi jogok megsértésével vádolja Izraelt, méghozzá a Szovjetunió által

patronált „palesztinaikkal” kapcsolatban. Az egész ügynek, tehát, az arabok mellett, nyilván Moszkva örült a legjobban.

Az embernek, végül, az a keserű gondolata támad, hogy míg a Szovjetunió fittyet hány az emberi jogokra — az Egyesült Államok nevétségessé teszi őket.

HOH • Jeruzsálem
1979 február 19-ikén, hétfőn Jélután 5.30 órai kezdettel, a Roth kultúrteremben helyiségében, Jaffa út 84.
teast keretében
előadást tart
dr. Keren (Hirschhorn) András szívspecialista,
„A szívbetegedések diagnosztikájáról és korszerű kezeléséről”
Háziaszonyok:
Davidovits Mirjám,
Gerstmann Klára,
Strausz Lea

RUTH UZIEL
PARAPSZICHOLÓGUS,
tanácsadás és útbaigazítás,
tenyer alapján.

Telefon: 29 71 91

GLÜCKSOHN UTCA 7, TEL-AVIV

50%-IG TERJEDŐ ENGEDMÉNY

A HÁZTARTÁSI CIKKEK

ÉS KONYHAEDÉNYEK BAZÁRJÁBAN

A BEHOZATALI FELESLEGEK ÁRÁBÓL

(az áruház alagsorában, a központi pénztárral szemben)

PÉLDÁK:

Az árucikk	Ár a bazárban
Több tucat különböző konyhakész, rozsdamentes, — angol gyártmány	csak 10 font
	csak 15 font
Öt konyhakészből álló álló készlet	csak 65 font
6 olasz borospohár készlet	csak 20 font
Vizeskancsók nagy választéka, törhetetlen amerikai plasztik fedővel	csak 40 font
Dekoratív olasz fűszerszámkészlet	csak 20 font

Az árucikk	Ár a bazárban
Gyönyörű rügös hamutartó	csak 16 font
Praktikus fagyaltkanál	csak 15 font
Gyümölcsös tál, divatszínekben, francia gyártmány	csak 30 font
Olasz kompótos-készlet: nagy tál és 6 kompótos tányér	csak 40 font
Olasz teflon-serpenyő	csak 65 font
Szárnyas-szeletelő olló	csak 40 font
Három rekeszes, mézszínű felszolgáló-tál, — francia gyártmány	csak 20 font

50 százalékos engedmény a divat-osztály téli készlete kiárusításán

NŐKNEK

minden szetterből minden csizmából összehajtható esernyők árából

FÉRFIAKNAK

minden szetterből minden köpenyből hosszúujjú ingek árából (számos mintay

GYERMEKEKNEK

minden felöltő árából

A KIÁRUSÍTÁS

február 16-tól március 2-ig

tart.

F. STEINER

NŐI KONFEKCIÓ ÜZEM

SZEZONVÉGI KIÁRUSÍTÁS

Dús választékban blúzok, ruhák, szoknyák és gyapjú kosztümök

szezonvégi áron

Eladási raktár kicsinyben: Tel Aviv, Levanda u. 30

Nyitva 8—16.30-ig egyfolytában

SZEMLÉLTETŐ OKTATÁS

Írta: EFRAJIM KISHON

A dolog a sah lelécselekre kezdődött. Épp amikor a repülőgépe olajra lépett a képernyőn, elkezdtem csuklani. Kezemen egy pohár gyümölcslelével és az egész este egyetlen nagy hukka vált. Családom tagjai strammul teljesítették kötelességüket; kis feleségem, az előírásoknak megfelelően, feltűnt papírzacsokot pukkanzott zét a fülem mellett és csemetém pedig félpercenként velőtrázó üvöltéseket hallattak a háttérben, ám a csuklás olyan szilárdan tartotta magát, mint egy hüepe végvár a törökök ellen. Reggel elporoskáltam hát — hukk — az istápolyba, az ügyetes doki szemrevételezett, majd annak rendje és módja szerint kiutalt számomra egy viseltes kórházi ágylat, a folyosó csücskén.

Egy jóképű fiatal ápolónő párnát nyomott a fejem alá: — Csigavér! — sугta a fülembé. — Nemokára jön Wasserlauf professor délelőtti vizitét tartani, ő egy-kettőre megvegyőyítja magát...

A nővérké hőmérőt dugott a számba és azonnali önkéntes veradásra szólította fel hitvesemet. Rövidesen feltűnt a folyosó végén az osztályvezető főorvos fehér sziluetdje, nagyszámú diszkreterével. Wasserlauf professzornak császári, sőt császári és királyi megjelölése van és olyan éles pillantása, mint a borotvának, a hangja pedig cirka másfél oktavval mélyebb a basszusnál. A prof utasítást adott, hogy seperiék össze a lázmérő csereit a padlón, majd csuklomat mecfogva, csukló hasam fölé tornyosult. Áhítatos tisztelt-fel tolongta körül betegegyamatot az asszisztensek és más lézengő rittekre sárebahda, beletérve egy fakulásnyi tudás-szomias orvostanhanglatot.

Ez egészen különleges eset — lelkezgett a beteggyógyászat nemzeti hírvonalánál. — figyeljék csak meg a beteg sínakoló lélegzetvételt.

A főorvos megragadta üstököt és felrattant ülő helyzetbe. Olyan sipitva lélegeztem, ahogy csak tölem télt, mert a világról se akartam szegyényt hozni a jőnév orvostudorára.

A kóros folyamat egész az neatásig fatulhat. — csefelle szomorú jövőmet komor színekkel Dr. Wasserlauf a tanítványoknak. — uevanis a légzőszervi reflexszerűen összehúzódtak a hangszálak hirtelen elzáródása miatt...

— Hukk!

Ez én voltam. — A beteg reakcióképtessége nullára esökkenhet. — folytatta a diagnózist a superhelevogós, — egész egy olyan stádiumba, amikor már nem képes többé a szájnyíláson keresztüli légzőanyagot magához venni...

A prof két ujjával finoman, de határozottan megragadta a szálcszövetemet, miáltal az orrlukaim hermetikusan elzáródtak:

Az arc szimptomatikusan elszíneződik, először elvörösödik, majd később elékül, amint látják és a diafragma sporadikus rángatózással reagál — magyarázta, miközben szolidán fogta az orromat, — a huzamosabb ideig tartó oxigénhiány számos esetben körosodásokkal idéz elő a szem szírványviharaiában és a frontális írisz traumáihoz vezet...

A diszkreter várakozáson nézett a szemembe. Ami engem illet, zenecé ifimkorom óta nehezen tudok megenni levegő nélkül. Elkézdtem hát diszkreter nyögőcsélni, azonban ezeket a felhívásokat abszolúte háttérbe szorította a hukkolás minden elsősrő, szakadatlan áradata.

— Professor ur — kocskázta meg valaki a kérdést, illő biztelettel, — mennyi ideig tarthat egy ilyen szörnyű csuklás?

— Hát bizony néha több estendeig is — válaszolta az osztályvezető főorvos és átpasszolta a heftemet az egyik sametének, tartás céljából. — például a houstoni Santa Victoria Kórházban 32 évig élt egy csukló beteg.

— Ettől meg is lehet halni?

— De meg ám! Még hozzá nokoli kínok közepette.

Wasserlauf doktor lerácsolta a piszámomat és teljes súllyal a hasamra tehekendett. Tompa nyiszítással reagáltam, mivel utjai, amelyekkel a gyomorszájamat nyomkodta, kis híján a háttamon jöttek ki. A vaságy lassan kezdett

belefurudni a padlóba.

— Momentán a medenceüregben vagyok, valamivel a hüghőlyag fölött, — számolt be kalandozásáról a professzor a hallgatónak. — ebben a helyzetben a nyirokcsövek rendeltetészerű működésében zavarok léphetnek fel és az anyagcsere során kiválasztott nitrogéntartalmú melléktermékek átalakulhatnak keményítővé. Azt hiszem, nem szükséges bővebben magyaráznom, hogy ez mit jelent...

A prof, miután közölte a medicuskokkal, valamint a medicusokkal, hogy meglehetősen rosszmájú vagyok, elkezdett módszeresen kiveszni. Majd oldalvást hengerített és lenyomta a fejem a lábszáram közé. Csendben lapítottam, nehogy elpaccoljam neki a színvonalas demonstrációt. Az orvostanhanglatot átözoztöttem az ágy tulsó oldalára, ahonnan jobb kilátást nyílt a nemesebb részeimre, mert féltek, hogy elmulasztanak belőlem valamit. Dr. Wasserlauf egy golyóstollat bökött a fogaim közé és szétfeszítette velem az állkapcámot, mint egy pájszerrrel. Azután könyékig bedugta a kezét a számba és amikor visszahúzta, ott volt a markáiban a nyelvem. Harsányan nyögtem és a professzor szemmel láthatólag ekkor vette észre először, hogy én is létezem.

— Na, hogy vagyunk, hogy vagyunk?! — közöztött barátságosan.

— Hukk!...

Az oldalamon fekdtem, mint már említettem volt, kilógó nyelvvel és csordultig telve az orvostudomány iránti bizakodással, továbbá keményítővel. A professzornak erős, ám illatos ujjai voltak, amelyek szakmai tekintélyt sugároztak.

A nyelv felülete száraz, nyálhiány következtében — magyarázta továbbá buzógn az egybegyűlteknék. — s az esetek hatvan százalékában ideiglenes légýékbenulás léphet fel...

Hátracsavarta a fejem, ami némi belső csontzenével járt, csigolyák, vagy valami ilyesmi.

Ha valaha élve és egészben kikerülök innét, így görbüljek meg, — fogadkoztam szörnyű esküvéssel, amint ott fekdtem fehetetlenül megöbrölyve, — így görbüljek meg, ha nem csatlakozom a Füegetlen Liberálisokhoz!

A professzor a nyelvemnél fogva tartott, mint egy ritka exotikus pillangó és közben szabad hallálával apró ütések mért koponyámra, hogy gyakorlatilag is behizonyítsa a hallgatóságnak, miszerint jelentős mértékben elvesztettem reagáló-képességemet a külvilág ingerjeire. Az egyes asszisztens szolgálatkészen odaugrott és markát az állam alá tartotta, hogy elkapja a szememe th. a azok netalántán kipoptyomának. Ekkor a folyosó kanvarulatánál felbukkant a mítós, a kerekre szerelt hordógyágy, s ettől a látványtól egyszerre felébredt bennem az életösztön:

Már nem is csuklom — üvöltöttem rekedten. — és azonnal beszélni akarok az ügyvédemmel!...

A prof szabadon engedte a nyelvemet, mire lezuhantam és elerültem a vakkoromon, mint egy béka.

— Nos, láthatták — foglalta össze a tanulatokat az osztály vezetője, — mi mindent tud előidézni néhány csuklás!

A publikum spontán üdvözlésközebe tört ki. A professzor könnyedén meháhoált és azegőző pillantást vetett rám:

— Ezt vigyék át az ortopediára! — adta ki az utasítást és slennővel evitett felvonult a második emeletre, ahol további demonstrációk vártak rá.

Csendben összegyűjtöttem alkatrészeimet. Mindent megtaláltam, egy hüvelykütiát kivéve, de az már amugyis erősen le volt szoranva. Kellemes érzés lett urrá raítam, tudniillik, hogy szerény körmököségemmel hozzájárultam a jövő orvosainak szakmai fejlődéséhez...

A jóképű nővére segetett helyreilleszteni vétagiaimat és megengedte, hogy rátamászkodjak, amikor feltámaszkodok: — A csuklás-rohamot sokk-kezeléssel gyógyítják — magyarázta nekem kedvesen, miáltal a kírárt felé araszoltunk. — Ezen a szakterületen bizony nincs párja Wasserlauf professzornak.

Az egyszer fix!

(Héberből fordította: DÁN DALMAT)

PILLANATFELVÉTELEK

Ezt a felvételt őrzöm a legrégebben, most már tovább kell adnom, mert különben elveszti időszerűségét. Pedig kár lenne érte, mert szívbillőjővé érzelmet örökít meg, még hozzá politikai személyiségek mélyen emberit, igaz érzelmeit, ami ugye ritkaság. A teheráni repülőtérre vettek fel, amikor a perzsa sah bucsuzott hívei legszűkebb körétől: prómier plámban látni a tábornokokat és a minisztereket: a szemük csupa könny, az arcuk csupa bánat. S mily őszinték ezek a könnyek, mily ártérzt a bánat! Hisz kivétel nélkül arra gondolnak, mi lesz velük ezután!

Indul ki végállomásáról, a központi autóbuszállomás egyik mellékutójából a „Dán” 36-os járata. Szállodogálnak befelé az utasok, egy néni messziről, az autóbusz háta mögüli tipeg, fáradt lábait kapkodva előre, odaér li-hegve az elülső ajtóhoz s megkérdezi elhalog hangon a sofört: a 36-os? Annak csak egy kurta igent kellene ráfelelni, héberben ez még ennél is rövidebb, de elég lenne az is, ha csak igenlőn bólintana egyet, amde nem lusta ember ő, nem közömbös, neki van múltóságérzete, miőtis a nehezebbik megoldást választja, és távolról sem sértőn, de egészen ezt feleli: — Ki van téve a szám a kocsi orrára. — Csupa méltóság, szinte fűnség. Nem Hamlet, de „Dán királyfi”.

Méltó társa a konfekciós segéd az Allenbyn. Egy husz év körüli, csöndes leány áll előtte, az egyik kirakattal ruha érdekelné. Lusta a segéd kiszéni a kirakattól? Avagy jó szolgálatot vél teljesíteni? Mert azt mondja a vevőnek a többiek füle hallatára: — Haggya, szívem, drága az magának.

Zsufolt a játékbolt, vevőkkel és játékszeltek egyaránt. Ennek a négy év körüli fiúcskának az édesapja liberális módon a gyerekre bizza a születésnapján az anyának kiválasztását, ez keres, kutat, nézdegél, aztán áhítatosan hangon rebezi: — Azt a trombitát! Apja tüstént megbánja iménti liberalizmusát, s rémülten, de azért meérítéssel és szeretettel felel: — Nem lehet, Roni, hogyan dolgozol majd, ha te közben trombitálsz? — S a kicsi is megértő, eltöpreng a nehézségen, de aztán felderül az arca: — Majd csak akkor trombitálom, amikor te alszol.

A boltocska új cégtáblája előbb suszteráit hirdette, a kirakattal is két ócska pár cipő volt látható. Pár nap múltán, legnagyobban megjelentésükre, disztárgyak kezdtek a kirakattal felüledezni: kristályok, rézgyertyatartók, festmények, ez utóbbiak legtöbbször a Kaukázus büszke bércei. Akadhattak vevők is, mert egy-egy műtárgy elfért a kirakattól, s azonnal más kincs került a helyébe: ugy látszik, jöttek onnan, a Kaukázus tövéből barátok, rokonok is. Ma

már kialakult a helyzet: hol a suszter szorgos munkájának a zaja hallik ki a kis boltból, hol csak párbeszéd, ilyenkor a cipész műkerekedik. A régi tréfaban azzal kérkedett a suszter: „Ha én király lennék, nagyobb lennék minden más királynál, mert én azonkívül suszter is lennék!”

Csöndes cukrászda, alig egy-két asztalnál ülnek, azok is oly tisztességtudóan viselkednek, hogy amikor a sarkasztálnál az a keserű arc, középkorú hölgy küssé felemel a hangját, tisztán hallani, mit mond a vele szemben ülő, lehajtott fejű férfúnak: — Ha csak egy csöppet szeretél volna, nem én gem vettél volna feleségül!

Már Karinthy megírta, hogy a trotechnikus az mindig Elek. Ennek a derék elektro-technikusnak viszont, aki a minap kicserélt nálam egy betört körtefogalatot meg a körtejét, s aztán halkán kérte meg a 200 fontot, ott helyben megterveztem, megrajoltam és átnyújtottam az öt meglített névjegyet: „Dr. Elek, trotechnikus, nyilvános, rendes, egyetemes villanyszerelő”.

Ez itt persze hangfelvétel, mint az előzők egy-nemelyike is. Egy nyolc hangból álló kis melódia tartalmaz, a „Hid a Kváj folyón” jólimert dallamát. Sürtün hallani a mi utcánkban, egy autó körtje dudálja vig rikantásként. Előrekküldött üdvözet lehet ez, jó messzire előrekküldött, mert azután még sokszor, egyre távolodóbban hallani, a dudáló valahol a régi kikötő körül lakhatik, de már a mi házuk táján felzi szereteteinek a család-fő közeledtét; a jelzés jelentheti azt, hogy „már alig várom, hogy lássalak bennetek”, de azt is, hogy „tegyétek fel a kávé”, a harsány csokéért családias érzésű gazdájának a munkaidéje szünetre: a hátsó dőltben általában öösön egy kettő, fél három táján értesíti a tévészámterem utvo-nál többézer hallgatót, hogy a dudás hazaérkezett: amikor viszont hajnali ótkor, negyed hatkor rivall, akkor némileg zavarban vagyok, felteszem, hogy ezutal nem érkezik, hanem indul a munkába, s a Kváj-folyó ezutal hazatérést ígérő bucsu. Meg kellene egyszer lenni, merre háit, de hát ki áll ki az ablakba ezekben az órákban? Ki ki átfordul a másik oldalára és gondolja a magyát. A dudás bizonyára meg van gyözödvé, hogy ilyenkor mindenki azt gondolja, mily gyöngéd ana ez, mily kedves férfi. S mily elragadó az a melódia! A Kváj-folyó partján lakók azonban alighanem egyebeket gondolnak. Jómérvan csak annyit, hogy a felkes körtitű szimbóluma sok mindennek. És hogy ez a szegény Izráel olyan csárda, amelyben — sáinos — nemcsak két, hanem sok dudás is elfér, és ilyen hangos mind.

(gréda)

NŐI RABBIK FORRADALMA

Írta: CHÁNÁ ZEMER

Az Egyesült Államok nyugati partvidékén nemrég megrendezett konzervatív rabbi-konzresszushoz jelentést nyújtott be egy külföldi bizottság, amelynek feladata annak a kérdésnek a bevizsgálása volt, avasának-e rabbivá nőket is: nyissák-e meg a nők számára a rabbi-hivatást. A bizottság mellett volt a javaslatát most a zsidó teológiai szemponárium szenátusának kell jóváhagynia. Ez az intézmény az amerikai konzervatív irányzat központi rabbi-képzője, és jól tájékozottak szerint a szenátus, csekély többséggel bár, de jóvá fogja hagyni a javaslatot.

De akár jóváhagyják a javaslatot, akár nem, maga a javaslat megszűlése mutatja, mily hallatlan változások ment keresztül az amerikai társadalom, s ennek következtében az amerikai zsidó társadalom is. Erre jól tanító példa Wolf Kálmán, a konzervatív rabbi egyesülete alelnökének a nyilatkozata, aki ezt mondta a javaslat felől: „Ha valaki 5 évvel ezelőtt azt mondta volna nekem, hogy akárcsak megfontolás tárgyává is tesszük majd nők beültetését a rabbi-székre, az föleltem volna, hogy az illetőnek túl erős a fantáziája”.

Az az érzésem, hogy mi itt, Izráelben képtelenek vagyunk felfogni e fejlemény jelentőségét. A mieink vagy vallásokosak — s akkor az egész vitát elvev elvetik, vagy pedig világiak — akkor pedig számukra az egész ügynek semmi jelentősége. Ezzel szemben ezek is, amazok is megmosolyogják a hitéletben aktíváló nőkre vonatkozó fura ötlet. Egész

bizonyos, hogy az egész kérdést csak érdekében tekintenék.

Pedig nem az. Az Egyesült Államok konzervatív irányzata minden szempontból igen komoly mozgalom. Ez az amerikai zsidóság legnépesebb áramlata, amely mintegy 400 ezer családot ölel fel. De első helyen áll az irányzat a növekedés útjében szempontjából is. Ellentétben az ortodoxokkal és a reform-

mozgalommal, amelynek léte Amerikában „importárú”, a konzervatívok tömegei az amerikai zsidóságból kerültek ki, főként a XX. század folyamán, mégpedig sokkal inkább a reform-mozgalom, mint amennyire az ortodoxia reakciójaként. A konzervatív irányzat kiváló személyiségeket tud felmutatni a Halacha terén is, s noha hajlandó az újításokra a változó életmód követelményeinek megfelelőleg, mégsem siet szélsőséges módon módosítani a hagyományokat.

Az a sok kedves tréfa, amit a reform-mozgalomról szoktunk hallani, a konzervatívokra nem érvényes. (Hadd mondok el egyet közülük. Benéz egy zsidó az ortodox

rabbihoz, elmeséli, hogy Jaguárt vásárolt, s rábírta, hogy a rabbi, tanítsa meg őt a megfelelő bróchéra. A rabbi azonban nem tudja, mi az a Jaguár. Elmegy hát a zsidó ugyanazzal a kéréssel a reform-rabbihoz, aki már tudja, hogy ez a Jaguár nem fenevad, hanem luxus-kocsi — viszont ő azt nem tudja, mi a bróche... Feltehető, hogy a konzervatív rabbi tudta ezt is, amazt is.

A reform-mozgalom az első nőit már régebben, 1972-ben kinevezte rabbinak, csak hogy ezzel senki sem foglalkozott komolyan, tekintve, hogy ez az áramlat amugy is nagyon kívül esik a Háláchá keretein. A rekonstrukciós mozgalom, ami a konzerva-

tívok testvéráramlata, 1974-ben kezdett női rabbiakat kinevezni, de ennek sem tulajdonítottak különösebb fontosságot, annak ellenére sem, hogy ez a mozgalom közmegecéssülésem örönd, azonban csak igen csekély töredékét képviseli az amerikai zsidóságnak, s mindössze 32 zsinagógója van.

A konzervatív irányzat am, mint mondtuk, mélyen a hagyományokban és a Háláchában gyökerezik. S valóban, amikor egy évvel ezelőt megalkották a bizottságot annak bevizsgálására, hogy helyese-e nőket rabbiá avatni, az ellenzők nagy többségben voltak. Az ellenáért egy részét ekkor bevették a bizottságba, s ott, a viták során egyesek közülük más belátásra tértek. Közibük tartoznak olyan vezetők is, mint például Gerson Kohén, a rabbiszeminárium egyik vezetője, vagy Háráv Seymour Segall, a szeminárium egyik legrégebb teológia-professzora. Döntésük sok győtelmet okozott nekik, mert szemük előtt ott lebegett a Háláchá. Ugy gondolták például, hogy mivel a Háláchá nem fogad el nőket tanuként, a rabbiszékben ülő nő sem lehet tanu házasságkötés vagy válás esetében. Eveszóval a lenagyobb elmélyüléssel tanulmányozták a kérdést, s ha mégis a már ismertetett határozatra jutottak, akkor bizonyára uev érezték: a nagyközség határozatlan női rabbi mellett áll, s alighanem erős társadalmi nyomást is gyakoroltak rájuk. Mi Izráelben, hiába a némi eszeniosság illuziójának szüntelen emlegetése, mégis csak nehezen bíránk elképzelni ezt a helyzetet. De mert ezt sem fogjuk fel, hát azt sem fogjuk sohase meéríteni, ami Amerikában, a világon lenagyobb zsidó közösségében zajlik mostanság.

LAMPEL-LAPID TAMÁS: ELDUGULT AZ ORSZÁG

— Ez igv van, chábi — mondotta a vízvezeték-szerelőnk —, eldugult az egész ország, akárcsak a maga lefolyója. S ha rendbe akarjuk tenni, ahhoz acélrud kell. Másképp nem megy. Mindenki azt teszi, amihez épp kedve szottyan. Mind hazudik, cs! — adja már ide azt a csavarhúzó! Ez nem a törvények kérdése, a törvényekkel véleltlenül semmi baj. Ha mindenki a törvényhez mérten fizetné az adóját, lenne az államnak pénze elég. Hová raktam azt a csipőfogót? Kösz. De hát, amint mondtam, csal ez mind. Milliárd! S mit tesz erve a kormány? Új gazdasági tervet dolgoz ki. Érti? Ahe-lyett, hogy arról gondoskodik, hogy a polgár (ártsa be a régi gazdasági tervet, a kormány új tervvel hozakodik elő. Mire jó ez? Fogyja már meg annak a drótnak a végét, így la. Kösz. Ennek az országnak, tisztelt uram, nem új törvények kellene hanem törvénystíztelő polgárok. Vagy azt hiszi, hogy a néniöltői hivatálnak nincs megfelelő költségvetése? Hogyne volna! Ha nem pocskékolná a pénzt és a sok munkakerülőre és csalóra, bőven elláthatná a betegeket és öregeket, éljenek egészséghen százhusz évig. De hát miféleké an-nak adnak, akinek nem jár, hát nem marad annak, akinek

jár. Ez a probléma, tisztelt uram! Hol az ördögbe az a s-ja-ba? Kösz. Hiánvzik öt milliárdunk? Ha mindenki becsületesen megfizeti az adóját, összegyűl abból tízmilliárd is. Nem kell ehhez sem gazdasági terv, se más maszlag. Duzának csak be vagy tí- adóeltöltőket a duthiba, egyenként tíz évre, s meglátja, réptőn ömleni kezd a kincstárba a pénz, mint a víz-folyás. Csak be kell dugni a taplót a füllükbe! Kár a fekete pénz fehéretelni, hogyne, még ajándékokat osztogassunk nekik! Fel kell kötni őket, mint Oroszországban! Egy se fog adót csalni, ha tudja, hogy ez vár rá! Igen, tisztelt uram, én nem tréfállok, mert ez járna nekik. Hiszen tönkreteszik az államot! Itt szorítsa egy kicsit, amíg rácsavarom. Ezek miatt az adócsalárdók miért fizet a tisztességes polgár annyi adót, hogy belekékül, ezeknek a sikkasztóknak meg van ké-pük amerikai kocsiokon furikázni közöttük, nyáron meg a Távolkeletrre utazni, a becsületes dolgozó meg rolleren jár és itthon marad. Én megmutatnám nekik, higgye el, tisztelt uram, én megmutatnám nekik! Hát ezzel végeztünk. Re-mek csapla van, uram, jobb mint az új. Hideg víz, meleg víz, minder. Négy száz font. De készpénzben kérem, Kösz.

Az utolsó pillanatig reménykedtünk, hogy a keménykötésűnek ismert sáh, vagy a katonaság, vagy valami normális csoport, a jómódu polgári réteg, esetleg a földhözjutott parasztsztyá, vagy akár az energizált látszó Bächtiár, végülis felülkerekedik ezen a perzsa tömegörületen. Racionális zsidó és meg egyszerűen nem tudtuk ma sem tudjuk felfogni, hogy ez a középkorból ideszalajtott „hegyek örege”, a keresztiskorból ismert aszázsinok retteget, bosszuszakállas vezérére emlékeztető Chomeini megbűvölő, sőt meghipnotizáló ilyen nagy tömeget. És nem feleltelen, városi lumpenproletárokat, nem egy bugris parasztsztyóletet, hanem egyetemi hallgatók tizeit, leendő orvosokat, mérnököket, ügyvédeket, patikusokat és tanárokat. Egyszerűen nem tudjuk felírni esszel, hogy ezek a fekete bugyolába öltözött, de felszabadított fiatal perzsa nők és jeansnadrágos, hipie-fri-zurás intellektuel fiúk örvönge éltessegek egy roszdás, 79 éves köklert, akinek a szeméből süt a gyűlölet, és halált kiáltanak uralkodójukra, egy férfura, aki minden emberi gyarlósága mellett, mégis csak nagyhatalom-má akart emelni egy 30 milliós, sokáig elmaradt nemzetet.

Ezért van az, hogy nem a zsidó szempont, perzsiak testvéreink biztonsga, a köolajuk, fejlesztési vállalataink otthagytott milliárdos vagyona az, ami elsősorban foglalkoztat, de még a fenyegetett világéke sem, hanem, ahogy a televízió kép-

erőnyét nézzük és a veszettek karneváljára mered tekintetünk — az ember borzad meg bennünk. Hát lehetséges ez 1979-ben? 35 évvel Hitler után? De még Hitlerrel sem lehet összehasonlítani ezt a Chomeini átkot. Igaz, akkor nem tudtuk megérteni, hogy a német, a világ legműveltebb népe, így áldozatul eshet egy ordító, tajtékzó csepturánának, mint volt szemünkben a 30-as évek elejének Hitlerre. De Chomeinivel összehasonlítva — függetlenül az eszevesztett zsidóasztól — Hitler jónak esszel elfogadható dolgokat is mondott. A munkanélküliség megszüntetéséről beszélt. Németország nagyhatalmi helyzetének visszaállításáról, a békeszerződés revíziójáról. Nem szavai voltak elsősorban abnormisak, hanem későbbi tettei. Ez a Chomeini ugyan meg egyáltalán nem jutott tetekhez, de amit mond, amit mondanak a nevében, amit képvisel — legalább is a mi értel-münk megítélése szerint — a leg-sötétebb középkor.

Nem a mi gondunk, de mégis kíváncsiak vagyunk, hogy most, hogy uralomra került és rezsimje berendezkedni készül, miként fog viszonyulni Perzsa intellektuális fiatalsga ebből a kriptából előragatott muzulmán ideológiához. Mert nyilvánvaló, hogy a felállítandó iszlam republika nem elégedhetik meg a műzzinek Korán-kiáltásaival, a hívők napi ötszöri rövid imájával, melyet nemcsak a mecsetben, de mindenütt el lehet vé-

Dr. Jesurun Elijáhu:

CHO-MEIN KAMPF

gezni. Mert az iszlam nem csak rituálé, ennél sokkal több: nevelés, törvények, szokások, világnézet, irodalom, házasság, röviden: az élet maga. De nem a fejlődő, hanem a középkorban megmerevedett élet.

Több mint száz éve folyik a muzulmán országok felelősségteljes vezetőinek harca az iszlam ellen, mely mint fojtogató folyondár, mint Angkor elvarázsolt márványpalotáját teljesen beburkoló liánerdő, elvette az életét, friss levegőt, a fejlődés minden lehetőségét azoktól az országoktól, amelyeken eluralkodott. A küzdelem a sötétség és a világosság között végülis a felvilágosultság győzelmével végződött. Példa erre Kemál Atatürk Törökország, Mohamed Ali és Nasser Egyiptoma, nem is beszelve a kommunista irányzatú arab államokról, vagy a Nyugat felé tekintő mohamedán Indonéziáról. És most egy-szerre, hirtelen, mintha a pokol fenekéről törne elő, hogy megörjítse immár a haladás útjára lépett, kényelmesebb és világ-szebb életre vágó népeket, megjelent ez a Chomeini uralom-rossz szelleme haljos árnyéket

vet nemcsak a Közelkelet muzulmán államaira, hanem a két, vagy három felé szakadt világ stratégiai és politikai sakkjárára is. Ugyanakkor ne feledjük, hogy bármilyen bizonytalan is ma már ez a világpolitikai helyzet, egyelőre mégis bé-kében élnek egymással a nagyhatalmak és a védoszárnyaik alatt megbúvó kis nemzetek nagy többsége. Nagy kérdés, hogy nem fenyegeti-e ezt a labilis helyzetet, melynek mégis-csak élvezzük békéjét, Chomeini demagógiájának dühös dinamikája.

Ugyanis kíváncsiak vagyunk, megit csak nem mint zsidók, hanem mint a kétezredik esztendőhöz közeledő korszakunk homo politicusai, hogy miként alakul ki majd valamilyen rend ebből a perzsa chaosból, ki fogja a voltaképpeni hatalmat gyakorolni, ki és kik veszik át a szétzilált katonaság felett a parancsnokságot és mi-lyen szellemben fogják reorgani-zálni a tétova tisztviselői kart. De a legizgalmasabb és a világ-sorsára is kiható kérdés még-is az, hogy Chomeini uralom-uralomváltóssal jár, hogy az

lyamat, vagy éppen csak hogy megindult egy előre nem látha-tó változás láncolata. Hogy a forradalom egyetlen górcsós va-judásának vagyunk szemtanui, mely az iszlam megújodását szülte, vagy Ézsau és Jákob pél-dájára még egy ikertestvért rejt e méhében, mely az elsősülött sarkába kapaszkodva kíván mi-előbb napvilágra kerülni, — a kommunista veszedelmet. — Ugyanis a keleti országok még csak kialakulóban lévő társad-almában csak két komoly erő létezik: a katonaság és a föld-alatti kommunista szervezet. A katonaság nem egyszer csődöt mondott, mint például most Perzsiában. De a sokszor meg-tizedelt kommunista párt min-dig magához tért vereségei után, lévén az ideológia erősebb mint a fegyver, mely, a körülmé-nyeknek megfelelően ugyan-ugy szolgálhatja a jobboldalt, mint a balat.

Most aztán a kommunista párttól, mely ugy látszik, hogy ma az egyedüli szervezett erő Perzsiában, függ minden vagy csaknem minden. Kihaszalja-e a zűrzavart, mely a hirtelen uralomváltóssal jár, hogy az

iszlammal karöltve vagy an-nak intézményeibe beépülve építse az új rezsimet, azt ki-használva békés uton fejleszse befolyását; vagy tovább keveri a chaos kotyvalékát, hogy vé-gül érett gyümölként hulljon ötébe az uralom, lévén terve és szervezete a válságból kivezető egyedüli út.

A másik kérdés, hogy mit tesz Amerika, mely évek óta lé-pést lépés után veszít és még mindig hátrál, holott mögötte egyre rövidül az út, melynek végén már a szakadék tájja tor-kát. Az utóbbi időben gyakran hallottunk Izraelben és Ameri-kában is az u.n. „vörös vonal”-ról, mely egy régebbi, de sok-kal világosabban megfogalma-zott kifejezést helyettesít, azt, hogy „eddig és ne tovább!” El-jutott-e már Amerika ehhez a vonalhoz és ahhoz a felisme-réshez, hogy ha nagyhatalom akar maradni és a szabad ál-talamok mentora, akkor nem kö-töheti meg saját maga kezét, ön-magukban magasztos elvekkel, melyek visszatartják attól, hogy megvédje elementáris érdekeit, nem is beszélve védenéci biz-tonsgáról? Ha a Szaudia által meghirdetett olajbojkott más-napján nagy katonai erővel és megfelelő számú technikussal megszalta volna az olajkivá-láságok és hercegek olajvidék-t, — azok anyagi érdekeit

tiszteletben tartva, és akciójá-nak ideiglenes és rendkívüli jel-legét hangsúlyozva, — akkor most nem hozná zavarba ez a váratlan perzsavevár. Ha kiállt volna a sah mellé és támogat-ta, sőt követelte volna a lázadás legerélyesebb leverését — mint tette ezt a Szovjetunió Ma-gyarországon és Csehszlovákia-ban —, akkor most nem kelle-ne olyan szédült terveket kö-vácsolnia, mint egy Szaudia — Egyiptomi — Izraeli katonai szövetség, egy pesti kávéházi zs. konrádok fantáziájához méltó, nevéteseknek sem mondható, gondolat.

És azok számára, akik részle-tesebb magyarázatot igényel-nek:

Szaudiának csak ultramo-dern fegyverei vannak, de nin-csen jelentős hadereje, mig Szadat ma ugy fél a chomei-nizmustól, hogy csak olyan fel-tétellel köthet velünk egyez-ményt, ha abból napnál világos-sabban kitudnik, hogy a cél — Izrael meggyengítése és me-gsemmisítésének előkészítése. El-végre tekintettel kell lennie a chomeinizálódó arab tömegek-re is.

Allah akbar és most Cho-meini a prófétája.

Mindenesetre nem árt, ha ré-sen leszünk...

Az igazság nyomában

HUSZONNYOLC MILLIÓ

Irta: BENEDEK PÁL

Nem minden nap írnak a lapok a rámléi börtönből szö-kött hat feyence kézrekerítése érdekében folyó nyomozásról, mert az alvilág naponta újabb szenzációkat szolgáltat és azok regisztrálására is alig van hely az újságok hasábjain. De azért jó tudni, hogy a rendörség hatalmas apparátussal dol-gozik. Amikor e sorokat írjuk, a feyencek még élvezik a magukteremtette szabadság feltételeit, de könnyen lehet, hogy a hét végére, mikor cikkünk megjelenik, már ismét rács mögött lesznek.

Akár igen, akár nem, annyi bizonyos, hogy a sokirányu, szinte kalandfilmbé illő nyomozás költsége eddig 28 millió fontra rug.

Infláció van, félmillió fontba kerül egy autó, egymillióért vásárolhatunk egy szolid, polgári igényeket kielégítő lakást, — tehát azt is mondhatja valaki, hogy végeredményben nem is olyan sok az a 28 millió. Hogy sok-e, vagy kevés, az vi-szonylagos dolog. Kénytelenek vagyunk arra is utalni, hogy ez még nem a végső összeg, ki tudja, mennyibe kerül a nyomozás „ab Rámle” — vagyis amig ismét a feyeház celláiban lesz — feltehetőleg a korábbiál szigorubb körülmények között —, a hat szökött feyence.

Ma még az ügy nyersmerlegét sem vonhatjuk meg, pusztán annak a megjegyzésére szoritkozhatunk, hogy ezt a 28 milliót, illetve a nyomozási kiadásokra fordítandó további összegeket megtakaríthatta volna a kincstár, ha az el-múlt évek során nem verik fogukhoz a garast az illetéke-sek, mikor a rendörségi ügyek minisztériumának költségve-tési előirányzatáról volt szó.

Csak egyetlen példa.

Ma már nincs komoly börtön a nagyvilágban lezárt kör-ben működő, ugynevezett ipari tévé nélkül. Ennek az a lé-nyege, hogy az emberi szemnél élesebb és éberebb lencse fi-gyeli, s az ellenörző szobában lévő tévékészülékek képernyő-jére vetíti a börtönfalak környékén tapasztalható mozgást.

Szökni ekkor is lehet, mert mióta világszerte bevezették, száz és száz szökés, illetve szökési kísérlet volt a börtönökből, de — hála a tévének —, a biztonsgai emberek azonnal tudomást szereznek a feyencek akciójáról és nyomukba sze-gődnek, mielőtt még égerutat nyernének.

A kutya ugyanis ott van eltemetve, hogy a rámléi börtön szökött feyencei mérhetetlen távolságra kerültek a börtöntől, amig ott megneszelték a távozásukat és megindult a hajsga a kézrekerítésükre. Nos, ez a távolság kisebb lett volna, ha ipari tévé jelzi, hogy „kívül tágasabb!” jelszóval buscut mondták a börtönépület kapufélfájának.

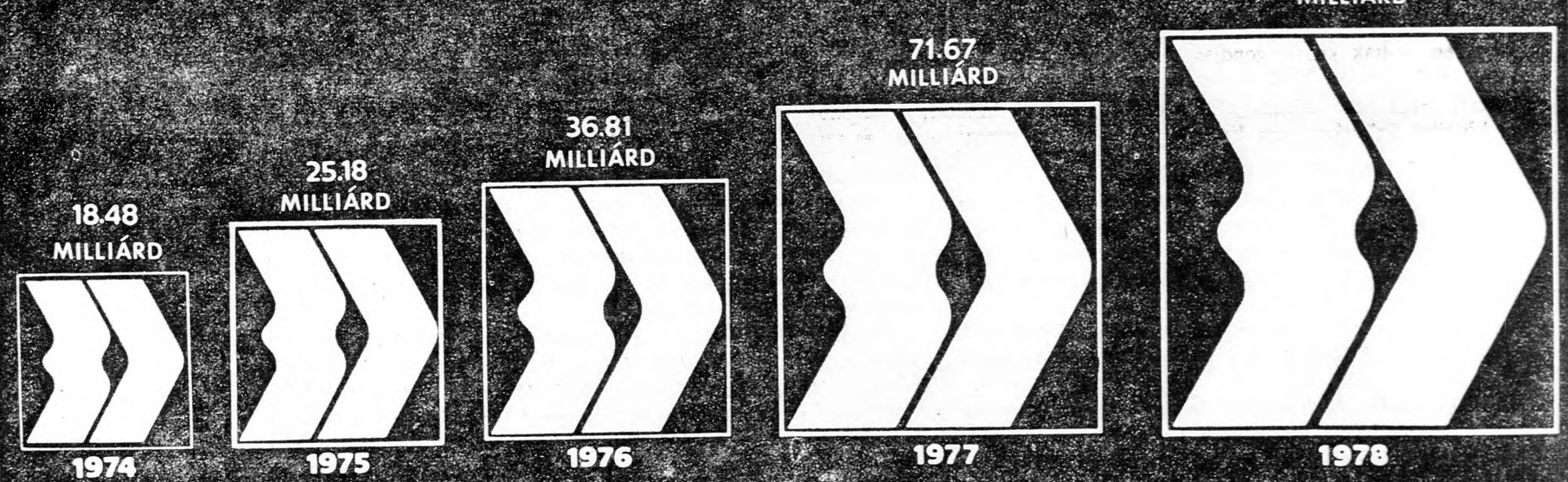
Az ügy keserű tanulsága, hogy ha egy évvel ezelőtt meg-felelő költségvetési keretet kap a börtönszolgálat, megvásá-rolhatták volna azt a néhány tévé-készüléket és a hozzájuk való felvételi apparátusokat, amelyek által legalább a na-gyobb feyventézetekben — Rámle, Sátán, Beér Séván — ma-gasabb szintű biztonsgat teremthettek volna.

E sorok célja nem az elkésett bölcsekedés — utólag köny-nyű okosnak lenni —, csak annak a reménynek a kifejezé-se, hogy a jövőben előrelátóbb módon állítanak majd meg-felelő összegeket a börtönszolgálat parancsnokságának ren-delkezésére. Ha néhány milliós befektetéssel elejét lehet ven-ni ilyen nagyarányu szökésnek, végső fokon talán egy mil-liórd font is megtakarítható. Függetlenül a nagy presztizs-vesztéségről, amelyet máris elkönyvelhet a maga kárára a börtönszolgálat.

Bölcseink szerint „Ezehu háchám? Hároe et hánolád!” — ki a bölc? Aki felméri előre a kialakulóban lévő folyama-tot, — s ennek érvénye a börtönszolgálatra is kiterjed. Illetve azokra, akik a börtönszolgálat számára biztosított anya-gi eszközök, a költségvetés kialakításáért felelősek.

BESZÉLŐ SZÁMOK

A DISCOUNT BANK EGYESITETT MÉRLEGE AZ UTOLSÓ 5 ÉVBEN

SZÁMADATOK AZ ÖSSZESITETT MÉRLEGBŐL* 1978 DECEMBER 31-ÉN

	1977 IL.	1978 IL.	Változás %-ban
Az egész mérleg összege	71,670,432,000	120,172,341,000	+ 67.7
Betétek (magában foglalja a kölcsönök folyósítására szóló betéteket)	60,463,049,365	101,611,186,000	+ 68.1
Készpénz és járandóság a bankoknál	30,300,108,365	50,074,818,000	+ 65.3
Kölcsönök	19,383,075,322	32,819,507,000	+ 69.3
Vagyon eszközök	1,893,040,322	2,846,235,000	+ 50.4
Tiszta operatív nyereség az adó levonása előtt	638,419,287	1,187,547,000	+ 86.0
Levonás adókra	401,232,691	724,026,000	+ 80.5
Tiszta nyereség az adók levonása után	256,675,000	421,249,000	+ 64.1
Részvényenkénti nyereség	6.54	7.74	+ 18.4

* Magában foglalja a Discount Bank, Barclays Discount Bank, Merkántil Bank, Bank L'pituach U'lemaskántiát, Mánpikim, Bank L'mimun Háatásziáj, Israel Discount Trust Company, New-York és Discount Bank (Latin Amerika), Mo ntevideo mérleget.

Megjegyzés: a teljes, ellenörzött pénzügyi jelentések a közönség rendelkezésére állnak betekintésre, a bank minden fiokjánál.

DISCOUNT BANK

A HETI SZIDRA

— JITRÓ —

Es meghallotta Jitró, Midján papja, Mózes apósa mind- azt, amit Isten Mózesel és népével, Izráellel cselekedett, hogy kivézerte az Örökkévaló Izráelt Egyiptomból. És vette Jitró, Mózes apósa Cipórá, Mózes feleségét, miután már hazaküldte őt. És két fiát... és ment Jitró, Mózes apósa Mó- zeshez annak fiaival és feleségével a sivatagba, ahol táboroz- zott, Isten hegyéhez... És kiment Mózes apósa elé és meg- hajította magát és megcsókolta és tudakolták egymás jólétét (Sómot 18, 1—7.)

Ez a szidra is bizonyítéka annak, hogy a zsidó nép hálával és szeretettel gondol barátaira. Ezt a hálát bizonyítja Jitró esete: jóllehet idegen nép papja volt, mégis, mert a szive rá- vitte, hogy honfoglaló utunk elején őszinte és becsületes ta- náccsal szolgálja ügyünkét, nevé a Tórában örökítettük meg. Hetiszakasz viseli a nevet, az a szidra, amely a Szináj-hegyi szövetségről és kinyilatkoztatásról számol be és a Tóra lényegét, a Tizparancsolatot tartalmazza.

A szidra nemcsak az após látogatásáról és a család egye- sülésétől számol be, hanem azt is megtudjuk, hogy a zsidó igazságszolgáltatást Jitró javaslatára és az ő elképzelése szer- rint szervezték meg. A Tóra erről az eseményről a követke- zőképpen számol be:

„Es hallgatott Mózes apósa hangjára és megcsökekedte mindazt, amit mondott. És kiválasztott Mózes derék férfiakat egész Izráelből és azokat adta főemberekül a nép fölé, mint ezrek tisztjeit, százezrek tisztjeit, ötszáz ezres tisztjeit és tízezrek tisztjeit. És itélkeztek a nép felett minden időben; a súlyos dolgot Mózes elé vitték, a kisebb dolgokban pedig ők hozták ítéletet.” (18, 25—26.)

A Jitró-féle fejezet sok fejtörést okozott a kommentáto- roknak. Ilyen egyszerű dolgokban külföldi szakértőkre volt szükség? Hatszáz ezer zsidó, köztük Mose Rábenu s Aharon Há- kohén, vezérek, proféták és költők — mások tanácsára szorul- tak...? A magyarázók főleg Mose Rábenu presztizsére féltéke- nyek. Az Irás azt mondja, hogy „Mózes hallgatott apósa hangjára és megcsökekedte mindazt, amit mondott”. Ké- zenfekvő kérdés: a Sástengert meg tudta hasítani, Egyip- tomot megverte, Amáléket leküzdötte, a sziklából vizet fakasztott; hát nem különös, hogy egyszerű, adminisztrá- ciós ügyekben Jitró tanácsára szorult? Különbös is — kér- dik — vajon miről adódott elő az a sok peres ügy? Tudott dol- g, hogy a negyven éves sivatagi vándorlás során a zsidó népnek nem voltak kenyér-gondjai. A manna hullott, a ru- na (bölcsseink szerint kőrömszerű anyag) velük nőtt. Nem dolgoztak, nem volt bérmozgalom, sztrájk, index, infláció, Nem kötöttek üzleteket, nem létezett se tőzsze, se export — import. Honnan származott tehát az a sok vitás, peres ügy, hogy Mose Rábenu kénytelen volt kora reggeltől késő estig itélkezni?

Ábrábanél, a tapasztalt államférfi elfogadja az előtte já- rók magyarázatát, miszerint az Egyiptomból kivonuló zsi- dókhoz gyűlevész tömeg, csöcselék („érev-ráv”) is csatlako- zott. Az általános felfordulásban megnyitkák a börtönök ka- pui, fényes nappal fosztogattak, a rabszolgák megszöktek gazdáiktól. Ez a csöcselék a kivonuló zsidóság mellé szegő- dött és a pusztába érve a rabolt holmin civakodott. Ezek molesztálták minduntalan Mose Rábenu peres ügyeikkel.

„A lényeg azonban — írja Ábrábanél — nemcsak, hogy szabad, de kell is tanulni a gójtól. A Tóra ezért írja le ilyen részletesen a Jitró-féle fejezetet. Az Örökkévaló értelemmel látta el az embert, ez a fölénye az állat fölött, ezért, amit a természetől és más emberektől megtanulhatunk, köteles- ségünk megtanulni. A Tóra kihangsúlyozza: a tanács a dön- tő, nem pedig az, hogy ki adta a tanácsot. Akad egy nem- zsidó Jitró, akinek a tanácsa jó, ezzel szemben akad egy zsidó Achitofel, akinek a tanácsa rossz. A Tóra csak azt kőti lelkiünkre, hogy ne tanuljuk el a népek erkölcslen szoká- sait. Viszont jó, hasznos és erkölcsös dolgot a gójtól is sza- bad tanulni.”

sait. Viszont jó, hasznos és erkölcsös dolgot a gójtól is sza- bad tanulni.”

„Es kihirdette Isten ezeket az igéket a következőképpen: En vagyok az Örökkévaló a te Istened, aki kivézertelek Egyiptom országából, a szolgádság házából.”

A Tiz Ige, vagy a Tizparancsolat („ászeret hádbrot”) tu- lajdonképpen a Tóra lényege és kivonata. Bölcsseink kuf- forásnak tekintették, amelyből minden zsidó tant és zsidó igaz- ságot le lehet vezetni. „A Tizparancsolat — olvassuk egy modern kommentátor tollából — a legnagyoszerűbb összegező- se az emberi kötelességeknek. Olyan összefoglalás ez, amely- nek nincs párja egyszerűség és sokoldalúság szempontjából, olyan összegezés, amely az isteni eredet bélyegét viseli ma- gán és amely nem avulhat el mindaddig, amíg a világ fenn- áll!”

Zsidó hagyomány szerint a két tábla, amelyre a Tizpa- rancsolat volt rávéve, már a világ teremtésének előestéjén elő volt készítve (Avot 5—6), tehát korban megelőzik az emberiséget és így függetlenül időtől, helytől és faji kultu- rától. A Szináj-hegyi kinyilatkoztatás, úgy mondták, a siva- tagban történt, amely egyetlen nemzetnek nem kizárólagos bir- totka. És nemcsak Izráel hallotta azt, hanem a föld összes lakói. Az isteni hang hetven nyelven szólt (Sábát 88-b), amennyit a hagyomány szerint a földön beszélnek, hogy minden ember megértse az egész világnak szóló és az egész emberiséget megváltoztató tanításokat.

Amikor az isteni parancsolat elhangzott a Szináj magas- latáról, egyetlen madár sem énekelt, egyetlen barom sem bő- gött, az óceán nem haborgott és egyetlen teremtmény sem moccant; az egész természet lélegzetföjtve figyelt az isteni hang hallatára.

A rabbinikus legenda azt meséli, hogy mielőtt Izráelnek adta volna Isten a Tórát, felajánlotta azt a világ összes né- peinek, de mindegyikük visszautasította azt egy, vagy más okból. Így például Edóm azt kérdezte: „Mi van a Tórá- ban?” Amidőn Isten felsorolta a fő parancsolatot: „Ne öli!”, azt a határozott választ kapta: „Nem fogadhatom el”. Más népek kifogásolták a hetedik, vagy a nyolcadik parancsolatot, mert erkölcsletlenség és mások vagyoná- el tulajdonításának tiltama nemzeti sajátosságaikkal ellenke- zelt volna Ekkor elment Isten Izráelhez és Izráel azt felelte: „Mindazt, amit az Örökkévaló kijelentett, megtesszük és hi- ven meghallgatjuk.”

A zsidó nép pályafutása azzal a történelmi eseménnyel kez- dődik, amelynek a Szináj-hegy lábánál volt részese. E szövetsé- g nélkül az egyiptomi kivonulásnak kevés jelentőség lett volna. Akárcsak a többi sémi törzs, a zsidóság is eltűnt volna a pusztá homokjában. A Szináj-hegyi szövetséggel azonban a zsidó nép lelkébe az örök élet magyát ültették el és ezért folytatódik örök időkig.

A Tizparancsolat körül az idők folyamán gazdag iroda- lom keletkezett. Jóllehet a név a Tórából ered („és kijelen- tette nektek szövetségét, amelyet parancsolott nektek, hogy megtegyétek: a Tiz Igét; és ráirta azokat a két kőtáblára”) — bölcsseink vitatják a parancsolatok számát. Aból indulnak ki, hogy az igék nem azonosak a parancsolatokkal, mert van ige, amely egynél több parancsolatot („micvát”) fog- lal magába Rábénál például 13 parancsolat sorol fel, míg Ábrábanél analízisében csak a 14 számig jut el.

Van olyan elmélet, amely a két kőtáblában természetes beosztást lát. Ezek szerint az első tábla az Istennel szem- beni parancsolatok, míg a második tábla az embertársainka- kal szembeni kötelességeinket tartalmazza. Beható tanul- mányozás után azonban rájövünk arra, hogy a határok el- mosódnak. Ténylegesen az első kőtábla a bázis, amilyen a második felépül. A nívón az Istenben való hit, a hívő em- bertől pedig megkívánhatjuk, hogy társadalmi vonatkozás- ban is tanúsítson engedékenységet és fejezelmét. „Ne öli!” — hirdeti a második kőtábla, mert — „en vagyok az Örökké- való, a te Istened.”

Nir Gálím szövetségi falu rabbiia szidra-gvüteménev- ben arra a konklúzióra jut, hogy a Tizparancsolat elejétől végig az embertársainkkal szembeni kötelességeinket szá- bályozza. — ezenkívül csak az istenhit került bele, amely a vallás alapja. Szerinte erre val a parancsolatok összeválogatá- sa is. „A Tizparancsolat — írja — nem sorol fel egy olyan lényeges parancsolatot, mint a circumcisio. Nem említi a Templomot, a vallási élet központját, nem esik benne szó ál- dozatok bemutatásáról, vagy jom-kipurról.

„Mindet-hát az a tanulság — folytatja —, hogy a Tóra lényege: „Ne öli!” és a hozzá hasonló parancsolatok. Ezt a célt szolgálják mindazok a parancsolatok, amelyek kiméltítik a hitet. A szombat az indoklás miatt szerepel a Tizparan- csolathoz: „... hogy nyugodjék szolgád és szolealónod énn- egy, mint te magad”. A hamis eskü tilalma szintén az ember és ember közti viszony birodalmába tartozik. Kivétel- csak a Tizparancsolat nyitánya képez: „En vagyok az Örök- kévaló, a te Istened”; majd: „Ne legyenek neked idegen isteneid szímem előtt”. Enélkül ugyanis nincs, aki a paran- csok teljesítését követelje.”

A harmadik parancsolat a hamis és felesleges eskü ellen szól. Bölcsseink (SAVUOT 39) azt írják, hogy amikor a Szináj-hegyen az Örökkévaló szájából elhangzott a „LŐ TISZÁ” parancsa, az egész világ megregett. Régi kérdés: miért pont enni az Igenél remegett meg a világ, miért nem a töb- binél?

Számtalan válasz közül iktassuk ide azt a magyarázatot, amelyet a „Chezonot Avráhám” (Ábrahám látomásai) című könyvben olvastunk. Ime a szöveg: „Amikor a világ azt hal- lotta, hogy ne lopj, ne ölj, stb. nem ijedt meg. Az emberek így gondolkodtak: ugyan, ugyan, majd csak találunk va- lamit ürügyet, valamit kibúvót, valami heter-t... Mi továb- bra is lopunk és gyilkolunk, de úgy állítjuk be a dolgot, hogy az ő érdekében tesszük. L'sém Sámájm... Viszont amikor azt hallották, hogy „ne vedd az Örökkévaló nevé- t álságra”, illetve ne használd fel az ő Nevét a te hamisságid- ra, megregett a világ, mert látta, hogy az Örökkévaló ne- vével nem szabad visszaélni és azt nem szabad tisztességtel- en cselekedetekhez ürügyül felhasználni.”

MONTEFIORE SIRJA

A szétszórta óta a vallásos zsidó álma; ha már életében nem juthatott a Szent- földre, legalább teteme talájon ott örök nyugalomra. A zsidó állam megalakulá- sával egymás után hoztak haza nagyja- ink hamvait. Herzl, Zsabotinszky, Cha- na Szenes, a két Eljihu és más nagyok már itthon pihennek. Ezért gondoltak több- ben arra, hogy haza kellene hozni an- nak a tetemet is, aki a modern időkben először jött az országba, hogy azt feléb- resztesse Czipkeróza álmából szóval, tettel, pénzzel, politikával. Sir Mose Montefiore-ra gondoltunk, akit, mikor 101 éves korában elhunyt, az angliai, Ramsgate-i birtokán haltak el.

Am nem így vélekedett a „Britannia Spanyol és Portugál Zsidóságának Szená- tusa”, ez a régi és nagyon tiszteletre méltó testület, melynek Montefiore is elnöke volt vagy száz évvel ezelőtt: A szarfári Montefiore az angol zsidóságának a jelké- pe és sirja jó helyen van a családi birto- kon, mint ez illik egy angol báróhoz.

Az évekkel ezelőtt lefolyt vita elcsen- desedett, hogy most a Szarfári Világzövetsé- g, amely Nisszim Gaon, ismert svájci bankár elnöklötte alatt egyre inkább Erec Jisráel-centrikus, — felelevenítse az iz- raeli követelést, hogy hozzák haza Mon- tefiort.

Nagyszüleink házában a családi képek mellett ott függött az öregur képe is, aki a múlt század legtekintélyesebb és legszi- nesebb zsidó személyisége volt. Sem roka- na, sem boldog őse nem volt a család- nak, de annál több volt: népe patrónusa, afféle modern „Eljihu hanávi”, aki mind- dig megjelent mindenütt ahol zsidókon segíteni kellett.

Spanyol származású családja Olaszor- szágból telepedett le és onnan vándorolt be Angliába. Mose Livorno városában született 1784-ben, mikor szülei ott ro- konlátogatóban voltak. Az export — im- porttal foglalkozó, jómódu Montefiorek a legjobb nevelést adták gyerekeiknek. Tudnunk kell, hogy a szarfadiak asszi- miliációs készsége messze felülmúlja az askenázekét. Sokkal inkább, szinte felis- merhetetlenül hasonulnak környezetük- hez, persze annak úri rétegéhez, talán az- ért, mert őseik nagyurak voltak Hispa- niában évszázadokon keresztül. Nem vé- telten, hogy a kitért spanyol-zsidó Disra- eli angolnál angolabb miniszterelnöke lett Angliának és a konzervatív (!) párt diszellőkévé választották abban az ország- ban, ahol az idegenről kilométerekkel megismerik, hogy nem angolzász szülők gyermeke. Csak egyben különböznek spanyol testvéreink tőlünk, askenázi asszimi- lánstól, abban, hogy nem cserélik fel nevüket, mely ősiségük, nemesi multjuk bizonyítéka, feljegyezve azt évszázadokon át egy értékes Biblia első, üres oldalaira. Ezért maradt meg Disraeli is izraeli nevé- nél még miniszterelnök korában is, sőt, mikor mint Beaconsfield hercege (earl) nyugdíjba ment.

Nagyon csodálkoztak az arisztokrata szarfadiak, mikor Mose egy askenázi lányt vett el. Ekor akkor még „messalian — cé”-nak tekintette a spanyol hitközség, bár Judit, egy igazi „éset Chájlil”, okos is volt, gazdag is volt, no meg a Roth- schild családból származott. A másik dol- g, ami csodálkozást váltott ki a kortársai- sábol az volt, hogy Mose az általános elszidótlanodás idején egyre vallásosabb lett, méghozzá nem a liberálisabb spanyol, hanem a konzervatív keleteurópai- ak mértékével mérve. Ezért a legnagyobb talmudi tekintélyek és chaszid rabbik is elismerték nagyságát és hallgattak szavára.

A zsidók 1840-ben már az emancipáció révületében éltek és el nem tudták képzel- ni egy vérvád felbukkanásának lehetőség- gét, vagy egy ilyen pert, különösen nem a vallásügyekben toleráns török birodal- omban. Mint kiderült, túlzottak voltak reményeik. 1840-ben titokzatos uton eltűnt Damaskus városában egy kétes ügyekkel gyanúsított kapucinus szer- zetes, Thomas atya és mohamedán szolgál- ja. Holttestük sem került elő. Mindjárt a zsidókat gyanúsították meggyilkolásuk- kal, hogy az eltűntek vétért vették rituális célra. A letartóztatott hét zsidó közül két- tő kinnpadon lehetett ki lékelt, a többi egész életére megrokkant; gyerekek tucat- jait rabolta el a helyi arabás, hogy ez- zel az „igazi bünösök” kiadására kényszer-ítsék a kétségbeesett anyákat és egész Szíria forrongott a hirtelen kirobbant antiszemitizmus nyomán. Ebben az idő- ben Egyiptom nagyhatalmu alkirálya, Mohamed Ali uralkodott Szíriában és Erec Jisráelben is. Mivel a szultán ud- varoncai sem tudták lecsendesíteni a népharagot, a konstantinápolyi hitközség ve- zetsége Montefiorehoz fordult, aki te- kintélyes küldöttségével utazott Egyiptom- ba az alkirályhoz, hogy az ejtse el a vá- dat. A küldöttség legtekintélyesebb tagja Adólf Cremieux volt, a párisi hitközség

alelnöke, később francia igazságügyi- miniszter. Valószínű, hogy az ő befolyásának engedett az alkirály, mert köztudomás volt, hogy csak francia katonai techni- kai és pénzügyi segítséggel tudja uralmon tartani magát. Hogy-hogymen, a néphit szerint mégis Montefiore közbenjárása se- gitett és ez is öregsítette hírnevét.

Minél híresebb lett a zsidók szemében, annál inkább felnéztek rá az angolok és fordítva. Viktória királynőt ismerte még hercegno korából, mert birtokaik határo- sak voltak. A Goliát termék, mélyhangú, öregkorában is jókiallású Montefiore, akit afféle kései patriárkának tartottak és akit viselkedésével nem cölfolta meg a hie- delmet, — annyira bírt a királynő bi- zalmát, hogy zsidómentő külföldi akciói alkalmából az udvar meleg ajánlólevél- vel jelent meg császárok, királyok és nagyvezérek előtt. Így kétszer is járt Oroszországban, először 1846-ban, majd 1872-ben, 88 éves korában. A cár had- gyakorlatokon vett részt és oda akarták vinni a „zsidó követet” az udvaroncok, de a cár elutasította javaslatukat: Csak nem fogom idefárasztani az öregurat?! Visszatuzok Pétervárra és ott fogadom, méltóan korához és jelentőségéhez. Monte- fiore a szultánnal is közbenjárt a marok- kói zsidókért, sőt maga is elutazott az ak- kor világvégének számító vad muzulmán tartományba.

Nevét az utókor számára mégis nem zsi- dómentő akciói, hanem Erec Jisráel íránt érzett szeretete, egykori záradokut- jai és az ország felénítésére irányuló kísér- letei örítették meg. Hétszer járt meg az országot. Többször lóháton, majd örego- rában az ismert utazóhatáráin, mely rend- behozva, uifáfestve ott áll Jeruzsálemben a Jemin Mose nevezébeli kis muzeum- ban, a híres szelmalom szárnyai alatt. Először 1827-ben volt itt, majd még öt- ször bátor hitvesével, akit nem riasztottak vissza az akkori félelmetes utikörülme- nyek. Leentolára egyedül jött 1875-ben, 91 éves korában.

Nem volt politikus és észbe, sem üt- tött, hogy a zsidókérdést megoldja vagy egyáltalán politikai megoldást keressen a problémára. Azt akarta, hogy jobb le- gyen a kőbiztonság, hogy többben tud- nak bevándorolni és főleg, hogy az itt élő negyvenezer főnyi zsidósságot megalvít- sa nyomorúságából, elnyomottságából, el- esettességéből és koldusvolságából azzal, hogy előlegíti produktív munkájukat, hogy ar- cuk verejtékét bár, de munkával keres- sék meg konvertikét. Ezt a célt szolgálták a nevelés megalvítására irányuló törekvé- sei és a külföldről fizetek, amelyeket lé- tesített vagy kezdeményezett.

Akciói nem sikerültek. A sziria zsi- dókat csak az ifjútörök mozgalom emelte fel elnyomottságukból, a marokkóiakat csak a francia uralom. Oroszországban éppen ageastyankorában tomboltak a legremesebb pogromok. Erec Jisráelben sem járt sokkal nagyobb sikerrel. A szel- malom nem működött, mert csak felépíté- se után derült ki, hogy azon a környéken nem fuj a szél. A Pekin faluba telepített ce- ládok elhaigyák a mostohán fizető föl- det. Az ipariskolába csak néhány szarfádi kisifjány iratkozott be, mert az askenázi rabbik ugy vélték, hogy jobb ha a közös- ségük lányai nem dolgoznak. Ami meg- maradt: az óváros falán kívül épített lakótelep, melyek ma is a város legfészté- ibb részei, valamint a jaffói narancsok, amelyek helvén usyan már régen emele- tes házak épültek, de nyomukban sok százezer dunámon termelnek narancsol meg círomtot Risontól le egészen Chán Juniszig.

Emléke el mint kezdeményező, mint azé, aki megelőzte a korát, mint a hírséges zsidó, aki minden megtiszteltetést megka- pott hazafiától és mégis, szemben legtöbb kortársával, hűséges maradt fajtájához és minden érdeklődése, minden munkássága annak a felemelkedését szolgáltá.

Talán mégis jobb lenne, ha ennek a nagy zsidó vezetőnek hamvait elfeledett ramsgate-i sírjából átlplántálnánk hazai földre, hogy itt záradokoljon sírjához, ki annyira büszke egykori vezérére, az angol zsidóság, askenáziak és szarfadiak egyaránt.

(f. e.)

MÁRKÁS MAGYAR FESZTÉNYEK új szállítmánya érkezett

KLEIN ANDRAS
Rothschild 89, Tel-Aviv,
telefon: 62 37 59

FOLYTATÓDIK A

«VELCO»

kötöttáru üzem üzletében
AZ IDÉNYVÉGI KIÁRUSÍTÁS

Nagy engedményt adunk minden kiárusításra kerülő darabnál, a VELCO gyártmányok nagy választékban kínált termékei árából, beleértve a divatos bársony blúzokat, switchereket s flanelből készült kapisono- kat a többi, exportból visszamaradt, női-, férfi- és gyermek-holmikat.

A kiárusítást a VELCO üzletében rendezzük,

a choloni Ézor Hátászijában, Rechov Háchofer 12 szám alatt (a Bank L'Meláchá mellett), — naponta reggel 8-tól délután 4-ig, — pénteken déli 1 óráig.

VEGYEN CSILLÁROKAT a gyárban
— gyári áron

Szalonszillárok, álló-, fali és asztali lámpák nagy kiállítás

Bné Brák, Cáfon, ipari negyed, Hájárkon utca 65.
III. emelet telefon: 79 06 95

40, 42-es autóbuszok — A kiállítás nyitva: szombat este 10 óráig, vasárnap, kedden és csütörtökön este 7 óráig, hétfőn, szerdán és pénteken déli 1 óráig.

Zeneélet

Paul Paray a filharmonikusokkal

— A 6-İK BERLETI SOROZATBAN —
ÉS MÁS KARMESTEREKRŐL

Minden évben visszatérő vendége zenekarunknak, Paul Paray immár 93-ik életévében épp oly frissen lép a pódiumra és oly bámulatosan eleven mozdulatokkal vezet a változatlan biztonsággal zenekarát, mint évekkel ezelőtt. Szellemi erejének tökéletes birtokában egész műsora partitúra nélkül vezényli, beintései az anyag uralásának teljes biztonságát mutatják, amint hogy korának természetes jelensége mellett azt intenzitás érhető csökkenését illetően, felépítése, a művek kidolgozása töretlen egységben kerül ki kezei alól.

A rejtély, karmesterek életkorának oly rendkívüli magassága, részben abban is kereshető, hogy működésük erős fizikai tréninget és nagy szellemi koncentrációt követel meg, melynek intenzív gyakorlása látszólag nagymértékben fokozza életerejüket. Számos példát találhatunk csak századunk nagy karmesterei között: a közelmúltban Arturo Toscanini élt meg 91 évet, és tevékenységét utolsó éveiben hanglemelzésekkel korlátozta, közel a 90-höz jelentette ki, hogy most első ízben értette meg valójában Beethoven 9-ik szimfóniáját! A páratlan munkabírájáról és fizikai erejéről nevezetes Otto Klemperer, aki 90 éves lett, két hónappal halála előtt még lánasan készült zürichi otthonából Londonba látogatni, hogy befejezze Mozart opera-ciklusának hanglemelzések felvételét. Utolsó izraeli koncertjét félig bántalan, félve vezényelte, alig lankadó koncentrációval és dinamikus intenzitással adózva nagy időjára, Mahler szellemének — Leopold Stokowski is meghaladta 90-ik évét, mikor letette a búvási mutatóvonalakat szolgáló karmesteri pálcát. Pierre Monteux még 86 éves korában vezényelte Filharmonikusainkat, a francia zenének változatlanul szellemes szószólójaként — Karl Böhm, aki „mindössze” 84 éves, Mozart operának klasszikus magasságú előadásával járja még a világot, a salzburgi és más európai fesztiválok mellett Amerikát. Szimfónikus téren azonban évek óta kétségtelen töresek, lankadást mutat előadóművészeik. — Hasonló jelenséggel találkozhattunk annak idején Bruno Walterrel, aki 86 éves lett, de oly magas művészi szellemre már eléggé korán mutatva öregedés jelét.

Paraynál ezek a jelenségek nem korával függnek össze, legalább is nem döntő mértékben: Mozartot való viszonya-mint a most a sajnálatosan félreértett „Don Giovanni”-nyitánytól — aligha volt szorosabb, ötven évvel ezelőtt... S vonatkozik ez Haydnra is, kinek sziporkázó zenekari öletei 98.sz.u.n. „A csoda” című szimfóniájában elmerültek öregura kimért előadásában...

Amilyen csodálattal szemléltük tevékenységét munka közben, olyannyira tisztában voltunk már hosszabb idő óta művészi korlátai is. Természetesen, legközelebb César Franck misztikus mitológiai tárgyú „Psziché”-szimfónikus költeményének három tétele állott, főképp vívzides kapcsolatai révén is, mesterünkhez. César Franck az operakultúra építő 19. század francia zenéjében úttörő volt szimfónikus műveivel, amelyek, bár ő maga éles ellenzője volt Debussynek, már ebben a művészen is rendkívül sok rokonságot mutatnak stílusértemző utódjával. Paray sok meghiit, szép részleteivel tüntette ki magát a zenekar odaadó és megható támogatásával.

Liszt Ferenc egykor oly rendkívül népszerű „Mazepa” szimfónikus költeménye oly közel állt a szerzőhöz, hogy két zongorára írott korál-étűdje után dolgozta át — Victor Hugo poémje nyomán, zenekarra. Hőse, Mazepa, akit ellenségei meztelenül lóhátra kötve kergettek a pusztaságba, rendkívüli szenvedései, szilaj, démonikus vágtatása az ismeretlen végtelenbe, majd győzedelmes sorsfordulata, amint a kozákok hetmanjukká választják, — tulajdonképpen képletes jellegű: a művészes sorsának szimbólumát jelképezi, aki mártírumát sok szenvedés után leküzdve, a neki kijáró diadal-koszort nyeri el... Liszt szigorúan követi a cselekmény programatikusan ábrázolását, a végén egy győzelmi indulóval jelezve hőse diadalát kegyetlen megpróbáltatásai után. Sok banalitása mellett is fellángol benne lobogó temperamentuma, fantáziájának szilaj szárnyalása. Henként az agg karmestert is magukkal ragadták szenvedélyes intenzív törései...

A közönség korának és bámulatos energiájának járó tisztelettel ünnepelte Paul Parayt, bár a nézőtér sorai a színpadon veszedelmes megrikkultak... Zenekarunk elhibázott művész-politikájának rovására kell írunk.

hogy—minden tiszteletünk az évenként ide látogató mester iránt—, miért nem a nagy számú hazai karmester-tehetségeket részbeni előnyben.

A fiatal izraeli karmester-tehetségek gárdája pedig állandóan növekszik, s a mi klikk-szerűen irányított műsor-politikánk következtében szinte meglepésszerűen találkozzunk minduntalan a külföldi sajtóban nevéikkel és sikereikkel. Még az oly érdemteljes vatikot, mint Geogr Singert sem kiméli meg ez a rendszer— ezében például Filharmonikusaink még egy fél-szerűt sem juttattak számára: az Operaházban „Nabucco”-t tanította be, a Rámát-Gán kamarazenekarral adott néhány koncertet s egyet a Jeruzsálemi Szimfónikusokkal,—de e héten ismét külföldre utazott, hogy a Berlin Simphonie-Orchestert és Bécsben a Volksoperben „Mignon”-t és Smetana „Eladott menyasszonyát”-t vezényelje.

Persze, Gary Bertini „birtokon belül”— mint a jeruzsálemi rádiózenekar vezetője, megengedheti magának, hogy megossza idejét küll-és belföld között. Külön rovatot igényelne európai sajtókritikáit. Legutóbb a Witten városában adott koncertjéről szóló beszámoló címe: „Az új nemzedék briliroz Mahler 7-ik szimfóniájával, Bertini alatt csúcsteljesítményt érve el”.

Számunkra ismeretlen izraeli karmestert magasztal egy zenei lap februári száma: Düsseldorf szimfónikus zenekarának koncertjén a megbetegedett állandó karmester helyett beugrott Ogan d. Nare izraeli dirigens teljesítményéről, mint kimagasló eseményről számol be a kritikus. A nagy ismeretlen eredeti neve Durián, a jeruzsálemi óvárosban született örömmény muzikus, aki Geogr Singernél végezve tanulmányait került külföldre, anélkül, hogy szülővárosa tudomást vett volna róla... Ő egyébként az első nem-zsidó szábre-dirigens, aki külföldre befutott.

Joel Talmi Münchenben aratot legutóbb nagy sikert a nagyigényű bajor filharmonióval, miután a zenekarral Hollandiában koncertezett. A 44 éves Joel Talmi Gary Bertini és USA-ban Erich Leinsdorf tanítványa volt, őt éve a hollandiai Arnhem zenekarának vezető-karnagya, s angol és francia zenekarokkal is fellépett. A „Das Orchester” interjú közöl vele, melynek néhány részlete annyira tanulságos, hogy érdemes idézni belőle. Arról beszélt, mily keményen dolgozik arnheimi zenekarával, hogy magas színvonalra emelje.— „Ugy vélem, csak egy permanens, állandó karmester képes magas nívót fenntartani egy orkeszterrel. Persze, ez nem könnyen vihető keresztül. Három-négy évig kibírja nélküle egy jó zenekar, de azután veszélyessé kezd válni a helyzet...” — „Miért veszélyes—kérdi a riporter? — „A neves vendégkarmesterek természetesen saját műsorukat helyezik előnybe. Röviddel a koncert előtt érkeznek, tudásuk legjavát adják, aztán elutaznak. A zenekar hol jól, hol kevésbé jól játszik. De színvonalát mind kevésbé képes fenntartani, s akkor hanyatlani kezd... A vendég-karmester nem dolgozhat tetszése szerint a zenekarral. Hiányzik a felelősség tudata nála. Nincs is ideje hozzá, hogy a zenekar felmerülő problémáit megoldhassa...”

Nagyon is meggondolandók Joel Talmi okos megjegyzései és teljes mértékben alkalmazható a mi állandóan más-karmester vezényletével fellépő vezető zenekarainkra...

Az izraeli színpadon tartott Juri Aronovics-ról, aki mind ritkábban tartja szükségnek második hazáját felkeresni, a Philharmonia Hungarica egyik németországi koncertjét vezényelve írja a kritika: „Impulzíván, minden elképzelhető dinamikus árnyalatot kibozva zenekarából, mint telivér muzikus érezeti hatását minden zeneileg érzékeny hallgatóra”. Aronovics egy kölni zenekar vezető karnagya— néhai Kertész István utódaként.

Csak néhány kiragadott, ritkábban hallható név, a nemzetközi zeneélet kiemelkedő hazai karmesterei, Barenbojm, Inbál, Acmon, Daniel Oran, Chmura, Segál, Eli Jaffe és társaik mellett. Az elmúlt évi zenei fesztivál hazafias felbuzdulással meghívott néhai nyat vendégzerepelni. De tulajdonképpen csak mostoha zenei intézményeink a „megszépségesítő messziségben” tartják... Sok fölösleges idegen vendégkarmester helyett...

Kisvilágunkon belül nincsen számunkra hely...

PATAKI LÁSZLO

NÉMETORSZÁGI TUDÓSÍTÁS

A NEO-NÁCI KÖNYVEK VESZÉDELME

Egy amerikai neo-náci könyvkiadó elhatározta, hogy kiadja Knut Hamsun egykori Nobel-díjas író összegyűjtött beszédeit és NYILATKOZATAIT. Tehát NEM az elbeszéléseit és regényeit, amelyek magas irodalmi szinten mutatták be a Skandináv félsziget népeinek életét, hanem „örült tévedéseinek” összegyűjtött lapjait. Ehhez tudni kell, hogy néhány hónappal ezelőtt jelent meg Kopenhágában, Stockholmában és Oslóban Thorkild Hansen: „Hamsun-ügy” című vaskos kötet, amely Hamsun életének öt nagyon zavaros évét (1940—45) próbálja felvázolni, magyarázni, anélkül, hogy védené a védhetetlen tévedések sorozatát. Ez a könyv lépésről-lépésre felidéri Knut Hamsun másik életét, azaz a kínos pályafutását a nácizmusban a nácizmusért: megtalálható ebben a kötetben 1940-ben kelt „Nyílt levele” honfitársaihoz, amelyben dicseri Hitleret és kiáll a megszállás gondolatáért, továbbá keményen állást foglal a szövetségesek ellen. Ebben a szegyetlen szövegben jelent meg a következő mondat: „A mi jövőnk el sem tudom képzelní más-ként, mint a mai dicső Németország (értsd a hitlerista Németországot) mellett, szövetségesként és harcoló bajtárs-ként”. Még ma is szinte hihetetlen, hogy egy tehetséges író így lealjasuljon. Thomas Mann szerint az elferdülés egyik oka, hogy „Hamsun minden németnél jobb Nietzsche-tanítvány volt”.

A szenniltás jeleit mutató Hamsun még a németek vesé-ge után sem látta be hibáját s Hitler halála alkalmából NEKROLOGOT írt, amelyben hűségéről biztosította a halott Führert...

Nem csak ő maga, hanem családja is résztvett az árulásnak ebben a visszatartó játékában. Felesége a helytartó Quisling közeli munkatársa volt és sok rendelkezés szerzője; fia a náci pártban szolgálták Hitlerrel, sőt egyikük a különleges SS-alkulat tagja volt. Hamsun, — ahogy a mostani könyvből is kiderül, hevesen antiszemita volt, minden esetben helyeselte Hitler zsidó-ellenes politikáját és nem szégyellte követelni Svédország megszállását is. A könyv foglalkozik az író és családja ellen folytatott per részleteivel és az író utolsó négy évének (1952-ben halt meg) sívárságával.

A jól dokumentált, leleplező erejű könyv nagy sikert aratot Nyugat-Európában. Ugy látszik, hogy ez az érdeklődés és az a könyvsiker készítette az amerikai neo-nácikat az „el-lenkény” megismerésére. Olvastam az egyik beharangozó hirdetésüket: „A nagy norvég hazafi és Nobel-díjas író elmondja az igazat saját országáról és a nemzetközi zsidóság vétkeiről...” — szól a beharangozó.

Senki sem jósol túl nagy sikert a neo-náci kísérletnek, még akkor sem, ha néhány buzgó nyugatnémet szélső jobboldali csoport vállalkozott a könyv önkéntes terjesztésére. Így sem veszik meg. De ezert nem árt megfontolkozni az ügyön...

AMI EGY RAKTARBAN TALÁLTATOTT

Nemrég három nagy neo-náci arzenál fedeztek fel Nyugat-Németországban. Ország-világ láthatta a tartalmát, mert a tévé kamerája megörökítette számunkra ezt az eseményt.

Női ruha konfekció Haifán keres
KONFEKCIÓ VARRÓNOKET, TANULÓLÁNYOKAT ÉS OVERLOCK VARRÓNÓT
Jó feltételűekkel, — Munkát házhöz kiadunk.
„JIFTÁ” —
Hamáginim 56, HAIFA (a Bituach Leumival szemben)

CSAK NŐKNEK azoknak is, akik nagy méretet viselnek
Elfogadunk megrendeléseket a vevő anyagából: ruhák, kosztümök, kabátok, bluzok, szoknyák és nadrágok.
Javitást vállalunk „Lilian Modell”
tel. 227870
SCHATZ U. 2, T.A., (Dizengoff 160 sarok)

HÖLGYEIM!
SZOKNYÁT, NADRÁGOT, új modelleket, az ismert **BINDER** cégnél. — Vállalunk megrendeléseket méret tan is.
T. A., Náchlát Benjámín 21, telefon: 623081

מטבחת וחתובה... CELLUTRON

— AZ EGYEDÜLI GÉP —
— GYORS FOGYÁSRA —
— SVAJCI MÓDSZER

KOZMETIKA: ráncok ● arc-apolás ● ifjúsági pattanások ● száraz vagy zsíros bőr ● villamos borhámolás ● kvarcolás ● Felesleges hajszálak eltávolítása felelősséggel villamos tüvel és depilátorral ● hajszálak eltávolítása viaszal ● korombelületes
KOZMETIKAI KURZUSOK
S H A R O N
SZEPSÉGAPÓLO INTEZET
Allenby 93, Tel Aviv, 291492 —
nyitva 9—18-ig, — megszaktás nélkül

דיפלומה ביגלרומית
אכון ליובי שרון
אלנבי 93 תל א. 291492 פתוח 9-18 ברצון

Mi minden található egy ilyen hitlerista raktárban! Ha a fény önmagában nem lenne olyan szomorú és kihívó, akkor a mai józan ember valószínűleg szórakozna az ügyön. Mert mégis csak döbbenetes 1979-ben, 1944-es újságokat látni, régi Hitler portrékat, ócska, de élő plakátokat, horogkeresztes karszalagokat, SS-uniformisokat és így tovább Sokkal komolyabb és félelmetesebb volt a löfegyverek raktára, ahol a régi Wehrmacht-puskáktól kezdve a modern géppisztolyokig és lángszórókig, sok minden képviselve volt. Hogy ki ellen? Könnyű elképzelni... Engem még sem ez döbbenett meg a leginkább, hanem a hitlerista arzenál „kultur-osztálya”. Mert ilyen is volt benne, elvégre nyugati kultúreberek vagyunk... Milyen nyomtatott műveket tartalmazott egy-egy ilyen titkos raktár? Mondanom sem kell, hogy a Mein Kampf régi és új kiadását... „A német katona zsebkönyvét”... „A városi harc törvényeit” című munkát... „A zsidóság a népek ellensége” című cikk-gyűjteményt. De ugy látszik, ez a mozzalom is halad a korral, mert többek között találtak egy sokszorosított „felvilágosító füzetet”, amelynek már a címe elárulja tartalmát: „HO-GYAN VÉDEKEZZÜNK A HOLOCAUST CÍMŰ AMERIKAI FILM RÁGALMAIVAL SZEMBEN? ÉRCEK ÉS TANULSÁGOK”.

Szívesen belelapoztam volna! Vajon milyen agyafurt goebbelsi hazugságokat találtak ki ezek a bűnöző lelkek, hogy meghamisítsák a nyilvánvaló valóságot? Milyen érveket eszeltek ki a megdöbbenő leleplezés leleplezésére? Mert — ahogy a neo-náci National Zeitungból megtudtuk, hogy ezt a sok hozmatmal amit elődök, mesterek és példaképek elkövetek, még ők sem vállalják. Nekik is túlsok! A mai nyugat-német közvéleménynek viszont túl sok a neo-náci ugránczása és mind határozottabban kéri, hogy a hatóságok és „különleges egységek” ne csak a baloldali terroristák ellen küzdienek, hanem a szélsőjobboldali rohamcsapatok ellen is. „Ez a mozzalom sem veszélyesebb a másikkal — hívta fel a figyelmet a német antifasiszta szervezet. — Sokkal komolyabb formában kell küzdeni ellenük s az őket körülvevő „néma szimpatizánsok” tizeszes csapata ellen”.

A három náci-arszenállal kapcsolatban a kölni lap a következőket hangsúlyozta: „Képzelnék efi hogy a raktárakban talált valamennyi fegyver eldördült volna, valamennyi gránát felrobbant volna — valóban hitlerista idők emlékeztető tömegvilágosság lett volna az eredmény. Szerencsére idejében elkozták őket. De az uszító-hazug könyvek tartalma sajnós, nem tudtuk elkobozni — ki tudja hol és mikor robbannak és közeleink melyik területén?”

A harcnak tehát nincs vége.
DANOS MIKLÓS

Speciális árúfítás!
EXPORT FELESLEGEK
Jersey ruhák és kosztümök
divatos,sportszerű modellek minden nagyságban és különösen nagy méretekben.
TEL-AVIV, ALLENBY 76, (középső emelet).
Nyitva egyfolytában 9-től este 6-ig, pénteken 12-ig.

NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA
keres
német gép- és gyorsírónót
egész napra — angol tudás előny
Telefon: 57548, Tel-Aviv

Küldjön vámmentes **IKKA** ajándék-utalványt
PURIMRA
MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARATAINAK
A januári listákra (1. sz.) feladott megrendeléseket február 7-iken kiosztották Magyarországon. — A februári listát, purimi kiosztásra február 26-ikán zárjuk.
MEGRENDELŐHELYEK:
JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Javec utca 2. sz. — Üzleti órák: 9—14 és 4—7-ig. Kedden délután zárva.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, 1. emelet, — d. e. 9—12.30, délután 4—6.30 között; Telefon: 55052. Pénteken zárva.
HAIFA: Ungár János, Rasi utca 20. — vasárnaptól csütörtökig, 10-től 12-ig. Telefon: 525661.
BEER-SEVA: Frankfurter István, Hácamút 49—51, Telefon: 38701.
Levelezési kizárólag: **G. KEMÉNY**, Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27 címre kérünk.
FIGYELEM!
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségöl mentes küldési lehetőség **MAGYARORSZÁGRA**
TUZEX ajándékbecnek kaphatók CSEHSZLOVAKIABA VALÓ KÜLDÉSRE

FILOZÓFIA A MELLÉNYZSEBEN

Életemben egyszer szerettem volna boldog lenni, de egész életemben boldog vagyok, és ez egy kicsit unalmas...

— Örülök, hogy a fiam börtönben van. Most legálább nem csavarog és nem vét a törvény ellen.

Kíváncsi vagyok, ez a Beethoven mennyit keresett havonta — a mellékességekkel együtt.

ART BUCHWALD:

Kínában minden másként van

Nehogy bárkit is különösen felháborítson az, hogy Carter meghívta Nixont a Fehér Háza díszvacsorára, már előjáróban hangsúlyozni kívánom: a volt elnököt Teng, a kínai miniszterelnök-helyettes akarta viszontlátni, tehát a kezdeményezés nem a Carteré volt.

Azt persze senki sem tudja, miről beszélgettek egymással Nixon és Teng, én azonban megpróbálom kitalálni:

Nixon: Mondja, kedves helyettes miniszterelnök ur, igaz-e az, hogy ön a Népköztársaság egyik kimagasló politikai vezére volt, de megfosztották a tisztségeitől és száműzetésbe küldték?

Teng: Hátszára így történt. Ellenem fordult a Négyek Band-ja, s azt mondták Maonak, hogy kapitalista, ellenforradalmár kutya vagyok, mire a tekintélyem Mao szemében határozottan lecsúszott.

Nixon: Ismerem ezt az érzést... Mennyit kapott a viszszamenekeléseiért?

Teng: Egy fillért sem. Nem engedték, hogy a lapokban akár a nevem is megjelenjen. Legfeljebb a fallújságokon volt a nevem látható, azokon viszont szüntelenül sárba taposták a becsületemet.

Nixon: Hát a tévé? Frost atyánk nem rendezett önnel interjú-sorozatot?

Teng: Dehát már megmondtam: emberszámba se vettek. Mao gyűlölt engem, s ezt tették a diákok, a parasztok és a gyári munkások is. A pekingi kormány hírközlő szervei egyetlen igaz szót nem írtak le rólam.

Nixon: Azt akarja ezzel mondani, hogy végigjárta ezt a poklot, s egy lyukas petakot sem keresett az egészen? De hát az isten szerelmére, mért nem vett igénybe egy jó irodalmi ügyvédet?

Teng: Úgy látom, elnök ur, ön nem ért meg engem. Kínában, ha az ember kénytelen az állását otthagyni, akkor általában vétkével kapcsolatban is lemond minden irodalmi és színházi jogáról. Még a belőle kisajított beismerő vallomás sem az övé, tiz yent sem kaphat érte.

Nixon: Hát ílyet még az életben nem hallottam. Jó, közéleti emberek vagyunk, hát elkövethetünk hibákat is. De azért kell, hogy valamilyen kárpolitikanak érték bennünket, másként hogyan tanulhatnánk a hibáinkból?

Teng: Mao más véleményen volt. Mihelyt az ember rákerült ellenfeleinek a névsorára, attól a perctől fogva bármit is tett, semmi sem tetszett neki. Pekingben kétféle híve volt, az mind üvöltve követelte a fejemet, mert elleneztem a kultur-forradalmat. Sikertől elrejtőztem, amíg a vihar lecsenésedett, de a veszély akkor sem múlt el felőlem.

Nixon: S amikor kényszerítették, hogy lemondjon, titkárnót se kapott? Kocsit se? Testőrokat se?

Teng: Elnök ur tréfál. Még jó, hogy nem fogtak eke elé. Csak nem akarja azt mondani, hogy a bukása után még személyzetet is kapott?

Nixon: Ó, alig pár embert. Anyira, hogy a golfütő-cipelőnek a saját zsehből kellett fizetést adnom.

Teng: Azóta szerencsére minden rendbejött. Lám, itt ülök önnel, a Fehér Házbán, s nemcsak hogy ismét nagyok letünk, henn ülünk a kormányban, de ma már ismét szeretnek bennünket a nép egyszerű fiait is.

Nixon: Hát én még éppen nem ülök benn a kormányban, de nemrégiben üdülőt neveztek el rólam Kentucky-ban.

Teng: Kötőnő! Akkor hát már csak idő kérdése, s nemsokára leszámolhat azokkal, akik megbuktatták, ugye?

Nixon: Hát erre, hogy őszinte legyek, nem is gondoltam. Mert mondhatnák Nixonról, amit csak akarnak, azt azonban nem, hogy bosszualló lenne. Egyébként ezt a könyvemben meg is írtam.

LADÁNYI LÁSZLÓ:

NAGYPAPÁK

Nincs a világon remekebb intézmény az unokáknál. Elsősorban óriási öröm hogy vannak. És ha az ember elmegy egy társaságba, ahol egy idő múlva a sok politikai, gazdasági vita lassan kimerül, akkor az ember egyszerre csak megszólal:

— Hallgassátok csak meg mit mondott legutóbb az unokám. Tudjátok mennyire szereti a gyomrát, hála Istennek. Más gyerekeknek imádkozni kell, hogy egyenek. De ő! Anogy ételt lát: Am! Am! (Ez azt jelenti hám-hám. A hát szabre létre nem mondja ki.) A napokban Begin beszélt a TV-ben, szongyahogy: AM JISZRAEL! Mire a kicsi rohant a TV-hez AM! AM! kiáltással. Azt hitte Begin enniválót fog osztogatni. Az egész kölyök csak másfél éves és már ilyen esze van!

Persze, erre a többi nagypapa is rákezd a maga unalmas és jelentéktelen történetéit, amit a többiek udvariasan meghallgatnak. Dehát ez természetes. Nem lehet mindenki olyan okos, mint az én unokám.

Egy alkalommal egy nagyon kedves öregúr csatlakozott a társaságunkhoz: Blau bácsi. Nemrég került a környékünkre, valahogy hozzánk szegődött. Aznap mondtam el Aszi legújabb sztoriját:

— Tegnap beállított hozzánk ragyogó arccal, nekem rontott és össze-vissza csókolta. Aztán kijelentette, hogy jöhet az uga. Mondom neki: Azsikám, hát a nagymama? Neki nem kell köszönni?

— Á! Nachon, nachon! — kiáltotta és rohant a szobához. Mit szólnak, hogy egy másfél éves gyerek azt mondja Nachon, nachon! Mennyi belátás, lelki finomság kell az ilyesmizhez.

Később legnagyobb meglepetésemre Blau bácsi még rajtam is túltett az unokasztorik terén. Olyan bűbájos dolgokat mesélt az unokájáról, hogy az összes nagypapa csak úgy sárgult az irigységtől. Elmondta, hogy a lánya Natanján lakik, de minden csütörtökön felhozza a gyereket a nagypapához, ott van nála egész nap, amíg a lánya kommissziók. Részben az anyjától, részben közvetlenül a gyerektől gyűlik össze az a sok jó bemonadás, amit minden hónapban a mi társaságunknak gyűjt össze.

Jóval azután egy barátom értesített, hogy közös pesti ismerősök érkeztek és meghívták régi barátait az itt élő rokonaihoz, ahol most ők is tartózkodnak. Ott össze szokott gyűlni egy kedves társaság, ma este minket is szívesen látnak.

A pestiek rokona egy elegáns tel-avivi lakásban lakott. Maga a háziasszony nyitott ajtót, még Pestről ismertem, kedvesen fogadott. Miközben levetkűt a kabátunkat, a szalonnából már élénk csevegés hallatszott ki. Egyszerre csak felismertem Blau bácsi hangját:

— Képzeli csak. Az unokám, mint minden csütörtökön, tegnap is beállított hozzám. Nekem rontott és össze-vissza csókolta. Aztán kijelentette: Jöhet az uga! Mert hála Istennek étvágya az van neki. Nem úgy mint más gyerekek. Épp nálam volt a háziasszonyom, hiszen tudják, hogy albrétben lakom egy nagyon kedves uriaszonynál, aki szintén imádia az unokámat. Mondom a gyerekeknek: De Joszikám, itt van az Ilonka néni is, neki nem kell köszönni? Mire a gyerek: Á! Nachon, nachon! odafutott és őt is össze-vissza csókolta. Mit szólnak ehhez! Mennyi belátás, lelki finomság kell az ilyesmizhez. És az egész kölyök csak másfél éves.

Azt a kutyafáját! — döböntem meg. — Hát ez a vén csibész az én sztorijaimat mesélgeti itt. Valami nincs rendben. Ennek utána nézek! Még huztam egy darabig a be-menést, nehogy gyanakodjon az öreg, higgye csak, hogy nem hallottam semmit. A nagy ölekezés, üdvözlések, bemutatkozások után, Blau bácsit is köszöntöttem. Kissé zavartan volt, később se lehetett a szavát hallani. Pedig sejtelve sem volt róla, hogy hallottam a meséjét.

Tudtam hol lakik, a következő csütörtökön elindultam hozzá. Most majd megtudok mindent és amit tölem kap azt nem teszi ki az ablakába. És legalább megismerem azt a másfél éves lángész is.

Csöngetésemre középkori szimpatikus hölgy nyitott ajtót.

— Blau urat keresem.
— Igen? Sajnos, nincs idehaza.
— Nincs itthon? De hiszen minden csütörtökön idejön az unokája. Azért is jöttem ma. Talán sétálni mentek?

Az asszony csodálkozva nézett rám.
— Itt valami tévedés lehet. Talán egy másik Blauat keres ön.
— Ezt a címet kaptam. Blau Lípót. Rechov Barkai 103 első emelet. Pestről jött, foglalkozása ékszerész volt. Most nyugdíjas.
— Akkor tényleg ő az. De unoka, kérem! Tessék csak befáradni. Engem is kezd érdekelni a dolog. Bevezetett a szalonnába. leültetett.

— Nos?
Mindent elmeséltem az öregről. Azt is, hogy legutóbb ráírtam, hogy az én unokám esetét mesélte el valahol, úgy, mintha az övével történt volna.

Meglepetésemre az asszony a végén elkezdett sírni.

— Mi történt? kérdeztem.
— Szegény, szegény öreg. Megértem őt, nagyon is megértem.
— Dehát mit jelent mindez!

Hallgasson meg uram. Dehogy van szegény Blau bácsinak unokája. Se lánya. Olyan egyedül van mint az újjam. Egyetlen lánya Amerikában élt és közvetlenül a gyermekszülés előtt halt meg, szívizéhsűdésben. Még a csecsemőt sem tudták megmenteni. Mindezt maga az öreg mesélte el nekem. Ez jó pár éve történt, de még ma se tud belenyugodni. Folyton azon kesereg, hogy legalább az unokája maradt volna meg, hogy bearanyozza öreg napjait. Nem is szeret egyedül élni itthon, lépten nyomon társaságot keres. Kedves ember, megszeretik, meghívják. És mert annyira fáj neki, hogy ilyen egyedül maradt, mások örömét lopja el és biztosan el is hiszi amit, nemlétező unokájáról mesélget. Érti mostmár uram?

Persze, hogy értem. Szegény öreg ál-nagypapa! Még jó hogy mindezt megtudtam róla. Esetleg rátámadok és megszégyenitem.

A legközelebbi társas összejövetelen az öreg véges-végig hallgatott. Igaz, hogy nem is került sor unoka-mesékre, mert épp akkor volt a Camp David-i tárgyalás és azzal foelalkoztunk.

Én azonban odaültem az öreg mellé és a fülebe sustam.

— Unom ezt a sok politizálást Blau bácsi. Inkább elmesélem magának az unokám legújabb bemonadásait. Ilvet még ugye hallott egy másfél éves gyerek szájából. Azt hiszem az egész társaságban nincs még egy olyan unoka, mint a magáé, meg az enyéim!

KIZÁRÓLAG LOGIKUSAN GONDOLKODÓKNAK

A fiatalság fogyóeszköz.

Helyes volna, ha a nap nem sütné mindenkire egyformán. Csak arra, aki megérdemli.

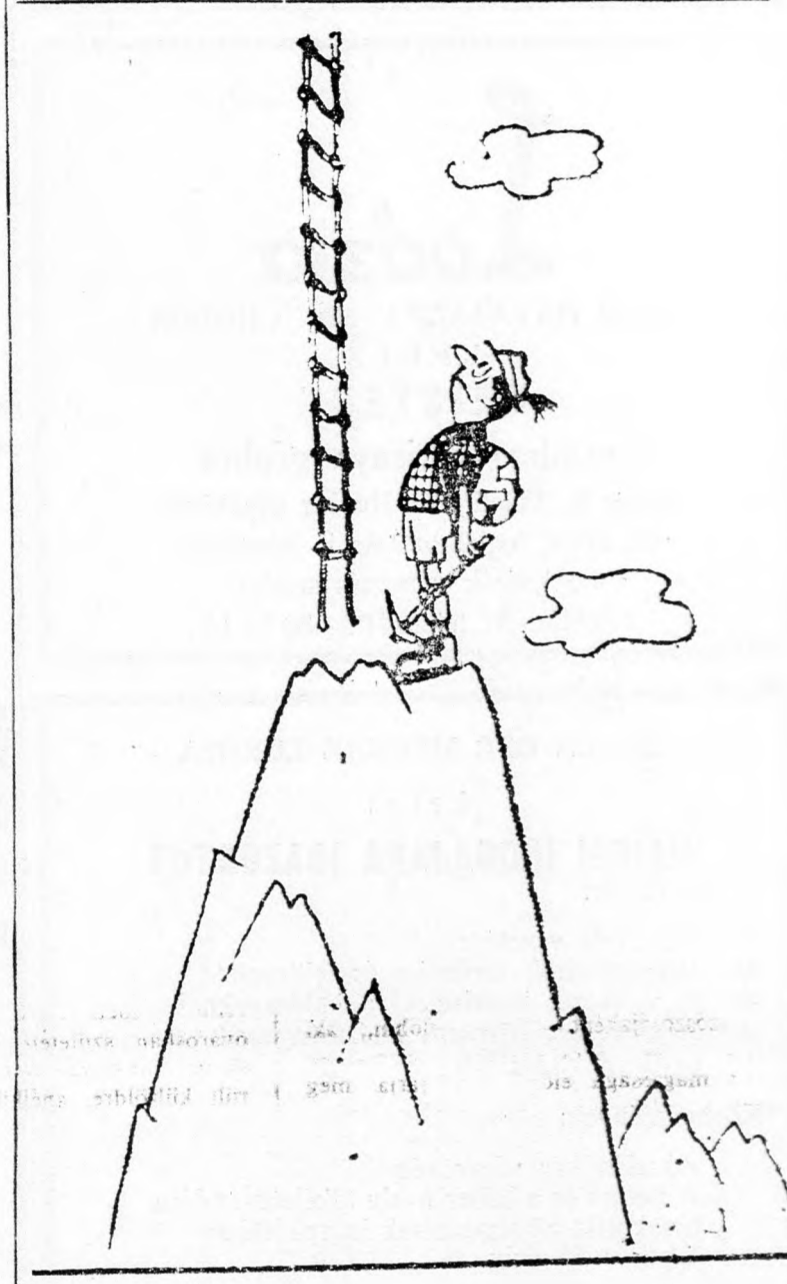
— Maga parizert tesz a regénybe könyvjelzőnek? Tegyen bele félszalmit, az jobban eláll!

HORGÁSZVICC

— Uram, egy órája figyelem. Maga azóta nem fogott egyetlen halat sem. Honnan van ekkora türelme?
— És magának, hogy néz ze?

ORVOSNÁL

— Uram, önnek feltűnően rossz állapotban vannak a fogai. Miért?
— A feleségem takarékos asszony. Otthon a fogunkhoz verünk minden garast.

LANYKÉRÉS

— Kedves Ödön, maga 8 éve udvarol a lányunknak. Igazán itt az ideje, hogy megkérje a kezét.
— Boldogan. De van egy feltételem: megígérik, hogy nem adják hozzám.

FERFIK — EGYMAS KÖZÖTT

— Képzeld, vettem egy mosógépet a feleségemnek.
— Hogy-hogy? Hát a te feleséged nem segít neked a mosogatásnál?

EURÓPAI IMPORTVICC

Az anyakönyvvezető felkéri a vőlegényt, írja alá a házasságkötési jegyzőkönyvet.
— Miért? Hát nem elég, hogy azt mondtam: „Igen”? Még irásba is adjam?

IRODAI TÖRTÉNET

A gépirónő zokogva rohan ki az igazgató szobájából.
— Mi történt? — kérdik a kollégák.
— Szakitott velem. Öt év óta ma vette észre először, hogy nem tudok gépelni.

EGY KUPICA BÖLCSESSÉG

— Mariska néni, este vendégek jönnek. Törölgesse le a port a szendvicsekről...

— Fiam, a gyerekek maholnap öt évesek lesznek. El kell dönteniük, melyikük pofozza őket, s melyiküktől kapnak majd egy kis gyöngösképet...

— Nem akarok dicsekedni, de az én jósnóm olyan kiváló, hogy kesztyűből is tud tenyérjárósnálni.

RÉGI, DE JÓ

— Nos, ha hiszed, ha nem, ezt a cipőt 8 éve hordom és még mindig jó.
— Hol vetted?
— Nem tudom. Tulajdonképpen még a nagypapám vette ezeltől 40 évvel. En aztán tőle örököltem.

A NAGY KÉRDES

A tévében éppen a hirdót közvetítik. Az államfő fogadja a szomszéd ország elnökét. Jelen van néhány miniszter is, továbbá a parlament elnöke, s más politikusok.
Otthon a család együtt nézi az adást. A 14 éves kislány hal-kan sóhajt:
— Istenem, milyen lehet egy államférfi csókja.

AMERIKAI IMPORTVICC

Könyvkereskedés. A vevő így érdeklődik:
— Kérem szépen, kaphatnék egy olyan könyvet, amelyikben nincs gyilkosság és szex sincs?
— Hogyne, kérem. Az idej menetrend.

KÖZBIZTONSÁG

— Uram, ez rettenetes! Alig hogy felszálltam a vonatra, máris ellopták a pénztárcámat.
— Ne csodálkozzon ezen, uram. Ez gyorsvonat.

1979. II. 16

9

«LEOPARD» BÖRKABÁTOK

Kész és rendelésre — Kabátok meghosszabbítás — Exkluzív modellek — Gyári árak
TEL-AVIV ★ HÁNEGEV 8 (Hásáron sarok, Táchána Merkázit) a Chevrat Háchásmállal szemben
Telefon: 26 56 71

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL?

Utazási ügyeivel forduljon bizalommal

CITOUR

UTAZÁSI IRODAHOZ
T. A., BRENNER 2.
(Allenby sarok)
Tel. 285959 * 281755

Kísérje figyelemmel ajánlatainkat:

- * Rendkívül olcsó repülőutazások az Egyesült Államokba és Kanadába!
 - * Kedvezményes áru csoportos repülőutak Európa, Délafrikába, Mexicoba, Délamerikába
 - * Sikírándulások Romániába, Ausztriába, Svajcra, Olaszországba
 - * Társasírándulások a Távkeletre, — Spanyolországba és Portugáliába
- BESZÉLÜNK MAGYARUL (Szerda délután zárva)

Öregek otthona, lábadozás és üdülés

«MÁONOT RÁM»

MÉG NÉHÁNY SZABAD HELY

- * Orvosi felügyelet az otthon orvosa által
- * Diplomás ápoló gondoz és felügyel
- * Kóser konyha, diéta
- * Családias légkör

MIRJAM ÉS MORDECHAJ AZIK Vezetésével

RAMÁT-GÁN, TELEFON: 74 85 00

Lodzia

ÉZOR HÁTÁÁSZIJA • CHOLON KERES MEISTERT

seamless harisnya géphez (Semo 8, Fidelity és Reding gépekhez) Részbeleni foglalkoztatás is lehetséges munkaórák választás szerint. Jelentkezés: telefon 03 - 80 71 11

IRGUN OLÉ MERKÁZ EURÓPA

keres HAIFAI IRODÁJÁBA IGAZGATÓT

A feladatkör:
 * Az iroda vezetése
 * Öregothonok tervezése és felügyelete
 * A szervezet képviselete a hatóságoknál
 * A szervezet központi intézményeivel való együttműködés

Követelmények:
 Akadémikus végzettség
 A német és a héber nyelv tökéletes tudása
 Gyakorlat alkalmazottak irányításában
 Életkor 55 évig

Jelentkezés írásban, életrajz csatolásával, Haifa, POB. 5114, nem később, mint 1979 február 28.

BÓR-RUHÁZATI SZALON Tel-Aviv központjában
 kiad szobát mellékhelyiséggel
 bődíszművesnek (táskás)
 Telefon 288789, este 20 óratól
 KOMBINÁCIÓ LEHETSÉGES

BÓRKABÁTOK, ZSAKÉTOK KIÁRUSÍTÁSA MÉG 10 NAPIG
BIGDÉJ CHÉN, Dávid Blüthner
 Tel-Aviv, Allenby 99, tel. 291693
 30% KEDVEZMÉNY

KÉT NYILVÁNOS KÜLÖNLEGES ÁRVERÉS

SZOMBAT ESTE, FEBRUÁR 17, A „FORUM PALACE” (AZELŐTT „PAL”) SZÁLLÓBAN, TEL-AVIV, HAJÁRKON 277, 17.30-tól 19.30-ig és 20.30-tól 24.00 óráig.
 Az áru minden áron eladásra kerül!
 — Belépés díjtalan —

URIEL SÉRVKÖTŐK — SZABADALOM

- * Mosható és alakra illeszhető sérvkötő
- * Sérvkötők operáció után is.
- * Nagyhasúknak speciális sérvkötők.
- * Siker a legsúlyosabb esetekben is.

Uriel Rosen O. M., Haifa, Herzl-u. 61., tel. 666564 és most minden csütörtökön Tel Avivban is, a Poliklinikán, Bialik-u. 6., Allenby-sarok, tel. 54104, délután 16—18-ig.

HOH • HAIFA
 A HOH Haifai elnöksége 1979 február 20-án, kedden délután 5 órai kezdettel — a Dr. Weitzner Centerben, Pevzner 2.

UNNEPI TEADÉLUTÁNT

rendez.
 Dr. Davidovits Pál főorvos, „A HUMOR KRIZISE” címen tart előadást.
 Megnyitja:
 Dr. Hollaender Artur főorvos
 Zárószó:
 Dr. Deutsch Ferenc, a HOH elnöke.
 Háziasszonyok:
 Dr. Deutsch Ferencné,
 Dr. Hollaender Arturné,
 Mandler Báro Il, Szekulesz Olga,
 Dr. Wachs Emanuelné.
 Költséghozzájárulás
 uszonnával: 20. IL.
 Mindenkit szeretettel várunk.

ELŐZETES ÉRTESETÉS
 Kérjük, jegyezzék elő: Március 13-án, kedden, Pevzner u. 2. a HOH nagyszabású Püremestje, PEER EMI fellépéssel, tombola és egyéb meglepetések.

NATHAN GILBOA BEMUTATJA A JIDDIS SZINHAZ SZTARJÁT

Monica
 a remek zenés komédiában

DI RUMENISE KREICIME

A ROMÁN KOCSMA IANCU ALPERIN • CAROL FELDMAN • JUDITH KRONENFELD • SAVICI GOLDREICH • ETY MARMOR • BETY FELDMAN • IOSEF SAKARON • IONA RODAN népszerű színeszek részvételével

Ma, péntek, 16. 2. 8.45-kor HERZLIA — „DÁVID”

Szombat, 17. 2. 6.45—9.00 TEL-AVIV — „OHEL-SÉM”

Vasárnap, 18. 2. 8.30 RECHOVOT — „BET-HÁÁM”

Hétfő, 19. 2. — 8.30 CHEREDA — „CHOH”

Kedd, 20. 2. 9.00 ASDOD — „ESZTER”

Szerda, 21. 2. 9.00 BÁT-JÁM — „BÁT-JÁM”

A JÓ KÖNYV. HADASH

Nesz Clona utca 4, Tel Aviv (Járkon szállónál), tel. 59684

V. KÁRPÁTI NŐI ÉS FÉRFI BÓRKABÁTOK SEZONVEGI KIÁRUSÍTÁSA
 Givátajim Katzenelson 43, Autóbuszok Tel-Avivból: 55, 53, 63

J. KÁHÁN
 szórmeüzlet
 Tel-Aviv, Ben Jehuda 54
 Tel. 286-701

Hitachduth Oléj Hungária — Bné Herzl
 TEL-AVIV ÉS KÖRNYÉKE FIGYELMEBE!
Hétfőn este,
 (1979 február 19-én), pontosan 8 órai kezdettel
JICCHÁK CHUM vetítettképes estje,
 a HOH, Hájárkon 61. szám alatti nagytermében.
 Bemutatja csodálatos, színes szíjátjai szakszerű magyarázata kíséretében. Levettí az „Universal” filmvárost, Los Angeles, Disneylandot, Las Vegas és a híres Holland tulipán kiállítást.
FELEJTETLEN ELMÉNY!
 Költséghozzájárulás: 20.— IL.
 Mindenkit szeretettel várunk!

Ófnát Or „Victory”
 keres **SZABÓKAT ÉS VARRÓKÉKET**
 kitűnő feltételekkel.
 Az érdekeltek forduljanak:
 Rech. Hákison 16, Bné Brák címre, telefon: 70 80 30

HABIMA

Tel-Aviv, február 17. szombat 7-kor: HAZA-HAZA 9.30-kor: NÁSZÉJSZAKA

A kisteremben: EGYSZERŰ TÖRTÉNET

Hábitartó: ALKOHOLOS CIKLUS
 Tel-Aviv, február 18. vasárnap

A kisteremben: EGYSZERŰ TÖRTÉNET

Haifa: HAZA-HAZA

„Krips” konfekció

HAIFA, Derech Pika 8, telefon: 04 - 25 25 25

MUSZAK FELELŐST/NÖT

16.00-tól 24.00 óráig

* AZ ISRAELI SZEMLE

februári számában Akos Rózi, Bellák Tiborné, Gál Sándor György, Havas Kornél, dr. Herskovits Fábán, dr. Kaddar Árje, Kolozsvári Andor, Lanczet József, Löwenkopf Kálmán, Moldova György, Palotai Boris, Rubin Ferenc, Sárna Sálom, Szalai Berger Ducsi, Tatay Sándor írását olvashatja. Társadalmi-kritikai lap. Szerkesztői: Árje Kaddar. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Haifa Hámáapilim 5. Telefon: (04) 531—813 és 231—814. Az igényes olvasó folyóirat.

Rechovot HOLNAP,
 szombat este 8 órakor, — a városi kultúrházban (Gán-Hageginim mellett),

HONTHY operettst,
 a szezon legnagyobb sikerrel! Pénztáryitás: 7 órakor!

JÖN: Pürimi kabaré!

Drága édesapukánk és férjem **HARMAT KÁLMÁN** Egerbegy — Kolozsvár **ÁZKÁRAJÁT ÉS SIRKÓAVATASÁT** február 20-ikán, délután 3 órakor tartjuk. — Indulás a lakástól, Neser, Rechov Hátisbi 17/bét, Haifa. **A GYÁSZOLÓ CSALAD**

A HITACHDUT OLÉJ HUNGARIA

TEL-AVIV
 Chum Jicchák érdekes, látványos vetítéstejtje
 A tel-avivi Hitachduth Oléj Hungaria és Bné Herzl kulturbizottsága ezúton meghívja a t. nagyközönséget, az 1979. február 19-én, hétfő este, pontosan 8 órai kezdettel tartandó CHUM JICCHÁK szak szerű magyarázatával kísért slidé vetítéstejtje. Musoron: Los Angeles, Universal filmváros, Disneyland, Las Vegas és a világhírű holland természeti tulipán kiállítás (Keukenhof).
 Senki ne mulassza el megnézni! Nagyszzerű elemény!
 Pénztáryitás este 7-kor. Költsé, hozzájárulás: 20.— IL.
 Mindenkit szeretettel várunk!

TEL-AVIV
 Munkát keres a tel-avivi HOH utján:
 Gyakorlott fényképező állást keres, mindenben járatos: előnyös, laboratóriumi munka, nagytás stb. (cim: a HOH, Hájárkon 61 szám alatti titkárságánál, telefon szám: 55—403).

JERUSZALEM
 A HOH szervezete 1979 február 19-én, hétfőn 5.30 órai kezdettel a Roth Kultúrothon helyiségében (Jaffa u. 8) TEA EST keretében előadást tart dr. Kerem (Hirschhorn) Andrei szívespecialista a szívbetegesedések diagnosztikájáról és kórkezeléséről tart előadást.
 Az est háziasszonyai: Davidovits Mirjam, Gestmann Klári és Strausz Lea.
 Fűtött terem.
 Költséghozzájárulás 15.— IL.

HAIFA
 A HOH Haifa elnöksége 1979 február 20-án, kedden délután 5 órai kezdettel a Dr. Weitzner Centerben, Pevzner 2.
 UNNEPI TEADÉLUTÁNT rendez. Dr. Davidovits Pál főorvos „A humor krizise” címen tart előadást. Megnyitja Dr. Hollaender Artur főorvos. Zárószó: Dr. Deutsch Ferenc, a HOH elnöke. Háziasszonyok: Dr. Deutsch Ferencné, dr. Hollaender Arturné, Mandler Báro Il, Szekulesz Olga, dr. Wachs Emanuelné.
 Költséghozzájárulás uszonnával 20. IL. Mindenkit szeretettel várunk.

Előzetes értesítés:
 Kérjük jegyezzék elő! Március 13-án, kedden, Pevzner 2. a HOH nagyszabású purim-estje, Peér Emmi fellépéssel, tombola és egyéb meglepetések.

HAIFA
 A HOH Idősebbek klubja, Haifa Dr. Weitzner Center, Pevzner 2, február 18-án délután fél 5-kor megtartja szokásos tea-délutánt. Székely István újságíró, „Így álmodik az asszony” egy amerikai zsidó nő elbeszélése címen tart előadást. Mindenkit szeretettel várunk.

NATANJA
 A Bné Clon templomban ünnepelte meg a 70-ik születésnapját Weisz József előjárását a klub február 10-én. Az ünnepeltet dr. Berg József főrabbi üdvözölte. Mázal tov ad 120 évig. Templom vezetősége

HERZLIA
 1979 február 19-én, hétfőn tartják rendezést a „Kris” konfekció klubjának és az érdeklődőknek. Mindig van szórakoztató társasjáték és aktuális előadás. Délután 4 órakor a terem már nyitva. Díjmentes tea és sütemények. Háziasszonyok: Sabó Margit, Rosenbaum Irén, Kunperstein Rózi, Nadas Anna, Niederman Rózi, Markovits Szerén és Pollák Margit.

ARANYKOR- KLUB

Klubhelyiségünk teljes renoválása miatt és felsőbb utastársai, — legnagyobb sajnálatunkra, kénytelenek vagyunk klubdelületünket ideiglenesen megszüntetni! A klub napközben megindítását és pürimi zeneműsorunk dátumát az Uj Keletben — rövidesen közölni fogjuk. Tagjaink, barátaink, szíves megértését, — türelmet kérjük. A vezetőség.

WIZO * KIRJÁT ATA
 BOROCHOV 25
 Február 21-én, szerdán délután 5 órakor

SCHNAPP LEA
 előadása
 Mindenkinek mindenből.

Uj olékat is szívesen látunk. Költséghozzájárulás: 15.— IL

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

PENTEK
 15.00: UTAZÁS A BOLYGÓK KÖZÖTT — „Tükrök”
 15.50: A SZOMBAT FOGADÁSA
 17.32: Arab játékfilm
 20.05: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE — Smuel Ávi dor Hákohén rabbi és Cilá Dágán közreműködésével
 20.20: HANGOS HETI HIRADÓ
 21.20: „EMILE ZOLA” — IV. rész: Zolat bíróság elé állítják híres cikke miatt. Du! az antisemitizmus Franciaországban
 22.15: BALETT — Purcell: Variációk az Othellora. Előadja a dán királyi balett-együttes négy tancosa
 22.45: HAWAII ÖT-Ö — „Kilenc sárkány” (I. rész)
 23.50: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

ISKOLATÉVÉ
 8.15: Matematika a 7. oszt.-nak
 9.00: Állampolgárság a 7. osztálynak
 9.20: Matematika a 8. oszt.-nak
 9.40: Tanácsadás a 9. oszt.-nak
 10.10: Számítás a 7. oszt.-nak
 10.30: Judaisztika a 7. oszt.-nak
 11.10: Fizika a 7—8 oszt.-nak
 11.30: Lea Goldberg versei
 12.00: Bíraskodjunk!
 12.25: Történelem
 13.00: Bíraskodjunk!
 13.30: Mire fel?
 14.00: Szabadegyetem.

SZOMBAT
 18.02: RAIZFILMEK
 18.30: UHTASOK ÉS TALÁLMÁNYOK — A műsorban: Infravörös szemüveg: kerék-nyomat; a felfújható uj
 20.00: A SZOMBAT KI-MENETELE — Dávid Ehrlich dalait előadja: Rina Gordon, a „Réim-duo” és a „Gálgál”-együttes
 20.30: MÁRÁT HRMAGAZIN
 21.00: SPORTHÍRADÓ
 22.10: „BRONK” — Krimifilm, amely egy rendőrről szól, aki kábítószor-csmnézésébe keveredik. Főszereplő: Jack Polance
 23.20: Egy mondat a Szentírásból. HIREK

A TEL-AVIVI MOZI HETI MÚSORA
 AZ ELŐADÁSOK KEZDÉSE:
 4 30 — 7 15 — 9 30

ALLENBY: Kezdő detektívkalendárius
 BEN JEHUDA: Barátok
 CAFON: Az erdőkerülő
 CHEN: Grease
 CINEMA-1: A rózsaszínű párdubosszúja
 CINEMA-2: 1900 (1. és II. rész)
 DFKFI: Fíffli express
 DRIVE IN: (1) Az Ártúr (2) Ex territóriális terület
 ESZTER: Furcsa társasviszony
 FÁT: Dona Flor két férfi felesége
 JORDON: Szeretem az ex-feleséget
 HOD: Reménytelenség
 LIMOR: Nyárilak
 MAXIM: Crazy Horse
 MÁTMID: Szerelmem éhes az szonvok
 MFRKÁZ: Az amsterdami gígóló
 MOGRÁBI: Karaván
 OFIR: A navaronei 10 erő
 ORLY: Nvmozás a felső tizezer körében
 PARIS: Stroszek
 PEER: A világ legnagyobb szeretője
 ROYAL: A Gogo-girl intim titkai
 SACHAP: Érzelmek
 TE LAVIV: A bajkeverő
 TV I AVI VMUZEUM: A csipkeverő
 STUDIO: Lakás kettőnek
 TAMAR: A felső tízezer élvezetei
 TICHELET: A jó és a rossz

RÁDIO

1979 február 16, péntek
 5739 Svát 19

ALLÁNDÓ MÚSORSZÁMOK

I. MÚSOR (ALEF)
 Hírek: 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 22.00 és 24.00 órák: könnyű héber nyelvén 11.35; óléknak 18.45—20.45-ig. Egy perc héber nyelvén: 15.00. Könyvszemle: 15.55. Mezőgazdák: 17.35

II. MÚSOR (BET)
 Hírek minden órában reggel 6.00-tól éjjel 1.00 óráig. Hangos híradó a 7.00, 13.00 és 18.00 órák: bírák után (szombat a 7.00, 11.00 és 14.00 órák) hírek után

III. MÚSOR (GIMEL)
 (529-es középütem)
 Könyvszemle és színesregék 6.00-tól éjjel 1.00 óráig. Hírek országunkban: 7.00 óratól 8.00-ig, 18.00-ig és 20.45-ig, 24.00 óráig.

A HADSEREG RÁDIOJA
 Oránkénti műsorokat a 04-24 órákban, valamint hírmagazin 8.00-tól 9.00 óráig, 17.05-től 18.00-ig és 20.45-től 24.00 óráig.

I. MÚSOR
 8.10: Reggeli koncert, 10.15: Az elemisták, 11.40: Folklor műsor, 12.05: Könyvü és klasszikus, 14.10: Anyák és gyerekeknek, — 15.00: A szombat fogadása, 16.05: Klasszikus számok, 17.20: Irodalom, — 20.15: Péntek esti hangverseny, 22.05: A muzsikák. 6.10: Zenei események, 1.15: Hátkiva.

II. MÚSOR
 8.10: Reggeli zene, — 10.05: Nálunk lthón, 12.05: Dolgozók, 12.30: Héber dalok, 14.10: Vidám hétvége, — 16.10: Erejiszraeli emlékek, — 18.05: Egy elhagyott szigetén, — 19.05: A heten történt, 20.05: Ima és dal, 21.05: Spanyol románcok, 22.05: Rádás, 23.05: Sör és hangulat, 1.10: Hátkiva.

A HADSEREG RÁDIOJA
 9.05: Reggeli ünnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Szóforóknek, — 14.30 :Dalparádé, 16.05: Rádióvíta, 17.05: Kóttk dalalob, — 18.05: Barangolás az országban, 19.05: Koncert, 21.05: Szombati dallamok, 22.05: A gyepen, — 00.5: Tarka műsor reggel hat óráig.

1979 február 17. szombat
 5739 Svát 20

I. MÚSOR
 8.10: Reggeli zene, művészlemez, 9.00: A tudomány világa, 9.25: Zenei fejtrő, 10.15: Kamarazene, 11.00: Hangjáték, 12.15: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, — 14.10: Anyák és gyerekeknek, 15.00: Társadalomtudomány, — 16.05: Könyvszemle, 17.00: Áriák, — 20.15: Kamarazene, 22.05: Rádióvíta, 23.00: Modern muzsika, — 0.10: Könyvü és klasszikus, 1.15: Hátkiva.

II. MÚSOR
 8.10: Vidám jelenetek, 11.05: Kedvelt színszték a mikrofon előtt, 12.05: Portré, — 13.05: A szülői ház, — 14.10: Gólok és dalok, — labdarúgómerkőzések részlet-eredményeinek közvetítése hanglemekkel tarkítva, 17.05: Közgazdaság, — 18.04: Az ügy elintézés alatt, 18.30: Sport, — 20.05: Hanglemek, — 20.45: Sporthíradó, 21.05: Közkeletli magazin, — 22.05: Hámavdül és Mólavé Máliká, 23.05: Rádió-és tévé-magazin, 1.10: Hátkiva.

A HADSEREG RÁDIOJA
 9.05: Csodás dalok, 12.05: A Goláni hadtest ünnepsége, 14.05: Családi album, 15.05: Régi kedvelt dalok, — 16.05: Irodalmi összejövetel, 18.05: Sport, 19.05: Rock zene, — 21.05: Hagományok, 22.05: Rádiószínpad, 00.5: Éjjeli madarak, — 2.05: Tarka műsor reggel hat óráig.

AZ UJ MAGYAR bélyeg katalógus
 118.— FONT, Kaptható a **GONDOS** KÖNYVKERESKEDESBEN, Haifa, Bét Hákránot II. 241, Telefon: 04 - 525 666

AD...
 TELE...
 VESZ...
 oszt...
 83635...
 VILL...
 szolga...
 Bialik...
 VESZ...
 gasab...
 dáika...
 Aviv...
 43397...
 FIAI...
 potban...
 13b me...
 nel, Gy...
 mir, Tel...
 FIZES...
 6 havi...
 mekap...
 gítót, ...
 RÁND...
 és köny...
 02—2724...
 ERNE...
 televízi...
 kot, HA...
 FREDI...
 televízi...
 83586...
 HA...
 den faj...
 rel! — ...
 Cion 17...
 829554...
 ELAD...
 ronban...
 Tel...
 REGI...
 met, fra...
 tat ves...
 lech Gro...
 YOS...
 potban...
 1972-...
 jó allap...
 86182...
 KIRÁR...
 zsidor...
 csaknem...
 chák...
 VARI...
 60—571...
 tel. 02...
 ELAD...
 tunko...
 61470...
 ELAD...
 szék...
 87437...
 SZAR...
 9—2-ig...
 255990...
 KAHA...
 74. től...
 cso arak...
 ORIAS...
 ves gyár...
 gal — ...
 Felma...
 1- a fo...
 fon 5906...
 ELAD...
 szef Neu...
 Hamelch...
 zot, ...
 AZ 19...
 sitasa...
 letre, Pe...
 viziók, s...
 gpek, ve...
 fozó és...
 és porz...
 Löbl Elj...
 solajim...
 ELAD...
 gen, ...
 fon 03...
 GYU...
 megvéte...
 03—8433...
 ELAI...
 ezer kiló...
 KOHE...
 búrt, ...
 ket, reg...
 82355...
 BEH...
 antik bu...
 AZ A...
 arustasa...
 mennyel...
 cor, fűt...
 tra”, ...
 cor”, ...
 sth. Au...
 választ...
 „Mond...
 Peach T...
 ben, tel...
 ELAD...
 zongorák...
 8-tól...
 KONY...
 feltet...
 26. Tny...
 ELAI...
 raeli bé...
 kok priv...
 BEH...
 komplet...
 háromaj...
 ágy mat...
 rények...
 „San” b...
 cor, fűt...
 ELAD...
 rádiator...
 léeros...
 48349...
 VESZ...
 veket és...
 AMCC...
 lapotban...
 235736...
 ELAI...
 színet, ...
 mectele...
 521614...
 VESZ...
 két mag...
 Friedman...
 ELAI...
 állapotba...
 16-19-ig...
 SZAL...
 mint ü...
 este...
 BNE...
 Herzog...
 ATAD...
 si kilnik...
 mellett...
 A H...
 négyzet...
 és ipari...
 gel 8—10

VIZSGÁLATI FOGSÁGBA HELYEZTEK A SZÖKÖTT FEGYENCEKET BUJTATÓ LÁNYT

A tel-avivi járásbíróson tegnap 15 napos vizsgálati fogságot rendeltek el Chává Jiszráéli 22 éves bát-jámi lány ellen, akit az azzal gyanúsítanak, hogy szökött fegyencet rejtgetett lakásán. Chává Jiszráéli volt az a nő, akit az öt szökevényrel együtt találtak a tegnapi hajnali rajtaütés során a bát-jámi Chermion utca 23 alatti lakásán. Mordechaj Schnitzer rendőrfőhadnagy elmondta a bíróságon, hogy Chává Jiszráéli az egyik fegyenc barátja volt, és annak követelésére elvállalta, hogy a többiek is befogadják a lakásába. Hozzáfűzte, hogy más szemé-

lyeknek is köztük volt a szökevényhez, illetve a rejtgetéshez, a így Chává Jiszráéli szabadlábra helyezése jelentős mértékben zavarná a nyomozást.

A tegnapi virradó éjjel Mose Dánino, a súlyosan sebesült, és kórházban ápolt fegyenc néhány családtagja kísérletet tett, hogy erőszakkal hatoljon be a korterembe, ahol Dánino rendőri őrizet mellett fekszik. A rendőrség megakadályozta Dánino családtagjainak (két férfi és négy nő) a belépését, majd a tel-avivi központi autóbusszállomásra szállította és a haifai autóbusszal ültette fel őket.

BASS

PÉSZÁCHI ÜDÜLÉS A VALLÁSOS CSALÁDNAK

A „NÖÖT RÁFÁEL” ÜDULÖBEN Natanja, Kirját Cánz

Örömmel közöljük a nagyközönséggel, hogy üdülőnk községi engedélyt kapott és a vendégek rendelkezésére áll az I. segítségével közelgő pészáchi ünnepeken. Tisztelt vendégeink rendelkezésére állnak magasnívójú szolgáltatásaink:

- ★ Kóser lánghádrin min hámoádrin
- ★ Templom helyben
- ★ Csendes hely, friss levegő
- ★ Könyvtár
- ★ Kiváló, udvarias kiszolgálás
- ★ Légűtés
- ★ Családias légkör
- ★ Gazdag, változatos koszt
- ★ Napi ötszöri étkezés
- ★ Szolid árak
- ★ Tengerpart

Megrendelések írásban a következő címre: Nööt Ráfáel üdülő, Kirját Cánz, Natanja. Vagy telefonon: 053-22372 számra. Ha véletlenül nem volna válasz, akkor a 053-23066 számot hívni és kérni a Nööt Ráfáel-i üdülőt. A nap minden órájában.

AZ IGAZGATÓSÁG

FELHÍVÁS

EGY CSALÁD MEGMENTÉSÉRE

Ezúton fordulunk Izrael fiaihoz, akik Cionban vagy a szétszórásban élnek, e könyörülettel megérző fiaihoz, adjon nekki a Jóisten hosszú, egészséges életet. Amen.

Azzal a kéréssel fordulunk drága testvéreinkhez, segítsenek ki súlyos anyagi helyzetéből egy derék, közmegebecsülésben álló izraeli családot.

A családfő, aki két keze munkájával kereste meg eddig számukra a kenyeret, hirtelen súlyos szívrohamot kapott és minden munkától szigorúan eltiltották. Ennek következtében családja nem csak kereseti forrás nélkül maradt, hanem még az orvosi és gyógyszer-kiadások következtében előállott hatalmas adósságok is terhelik.

Ezért arra kérjük drága testvéreinket, késedelem nélkül juttassák el e család fellegítését célzó bőkezű adományukat a lenti címre, nagy micsa ez, amely áldást hoz a jövőre, örömet és derűt jártában-kelteben.

Hárav Pinchasz Miller
Nácrát-ilit helyi rabbija

Hárav Mose Mordechaj Tobias Hárav Jákob S. Taub
Kadima helyi rabbija Atlit helyi rabbija

Kéretik az adományokat a fenti címek valamelyikére eljuttatni:
A család támogatása érdekében alakult bizottság: POB 1146, Bné-Brák.
Bánk Hádóár, 4-25665-3 számlára
Bánk Leumi Leiszráél, Akiba utcai fiókja, Bné Brák, — 7799-57 számú bankszámlán

SAJTÓ ALATT!!!

Rövidesen megjelenik

Dán Ofry
Golda

Utószó:
SIMON PEREZ

168 oldal,
24 oldal fénykép

Zohár Publishing Co.,
POB. 2254, Tel-Aviv
Telefon: 613-725

A 39-İK LÉPÉS

THE THIRTY NINE STEPS

JOHN BUCHAN
regényéből készült film,

DON SHARP rendezésében.

Főszereplők:

- ROBERT POWELL
- DAVID WARNER
- JOHN MILLS

Országos bemutató:
február 17, szombat estétől

„ORLY” mozi • Tel-Aviv
4.30 — 7.15 — 9.30

UJ KELET napilap
TEL-AVIV

Rehov Hárakevet 52.
Telefon: 30011

Főszerkesztő:

S. HIMMELFARB

Felelős szerkesztő:

D. SCHÖN

Kiadó: Mábá B.M.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

TEL-AVIV, RECHOV HÁRAKEVET 52.

P. O. B. 831 • TELEFON: 30011

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza. Az olvasóleveleket kérjük lehetőleg írógéppel, de legalább olvashatóan írni és pontos címmel ellátni. Névtelen vagy személyeskedő, sértő hangú leveleket nem közlünk.

VALUTAÁRFOLYAMOK

	Vétel	Eladás
Amerikai dollár	19.63 font	19.77 font
Angol font	39.37 font	39.67 font
Német márka	10.60 font	10.68 font
Francia frank	4.61 font	4.64 font
Sbjáci frank	11.76 font	11.85 font

FELHÍVÁS EGY SORSULDÖZÖTT CSALÁD MEGMENTÉSE ÉRDEKÉBEN

Alulírott ászkának sürgősen kérjük támogatni egy szegény családot, amely súlyos nyomorúságba jutott, mert a család több gyermeke krónikus betegségben szenved, hosszas orvosi kezelésre, sőt igen gyakran kórházi ápolásra szorul.

Nagy erőfeszítések történtek a gyerekek talpraállítása érdekében, de ezek során a szülők valóságilag elmerültek az adósságban, s a család egyre súlyosabb nehézségekbe került, nehéz állapotukat akár leírni is.

Ezúton fordulunk könyörülettel szívű népünk jótékonyaihoz, érezzék át ennek a boldogtalan, megtört családak a szerencsétlen helyzetét. Szívükből kérjük őket, járuljanak hozzá minél nagylelkűbb adományokkal a család megsegítéséhez; minél hamarabb tessék ezt, annál nagyobb a jótétemény, a kettős értelemben vett életmentés.

Az adakozók érdemei fejében védelmez meg minket a Mindenható, nyújt nekünk biztonságot, egészséget, egész Izrael házának békét.

Teljes tisztelettel:

Hárav Jicchák D. Grossmann
Hárav Ávrám Menáchem,
Migdál Háemek rabbijai

A felajánlások a következő címekre küldendők:
— Gedáljá Schreiber, a Vallási Tanács elnöke, Rehov Nárkisz 7, Jerusálajim.
— Dr. Reuven Peleg, Jerusálajim, Rehov Rádák 21,
— Hárav Jicchák D. Grossmann, POB. 173, Migdál Háemek
— Hárav Sábtaj Zelikovitz, a Kirját Chinchuch vezetője, — Móvászzeret Jerusálajim, Rehov Háoren 24,
— A Bank Hápoálim bármelyik fiókja, „Migdál Háemek 194333” bankszámla javára.

”עד לניצחון הסופי”

ההודעה של המפלגה הקומוניסטית האירנית לפיה היא תמשיך במאבק עד לניצחון הסופי, העובדה שהמפלגה נמנעה מלקרוא להבריה להסגיר נשקם, שופכות אור על המתרחש מאחורי המאורעות באירן. משלימה את מסתבר, איראן, כי מוסקבה חווה לרצפט” ישרושו הידוע לכל אלה המתמצאים ולו במקצת, בתחבולות הקרמל, דהיינו: כי הקומוניסטים, שתימים פעולה, בתהילה, עם כל גורם שהוא למען מטרה משותפת — כי מקרה דגן הפלת השאה — ואחר כך “עושים את החשבון” עם בעלי הדין לשיעבר.

לכן, ייתכן מאד, כי המאבק הד אמיתי למען תפיסת השלטון רק עכ” שיו מחולל באירן על כל פנים, מפתיע וגם מדהים הדבר, כי ארה”ב לא היתה מודעת לי תחבולה סובייטית ידועה זאת, כי הודעה להתייחס אל הווייני כבר יו-שליטמננה, אשר משטר כבר יו-צב, קיים חשש שמור, כי ארה”ב שוב טענה בהשרת המצב באירן ודיא תגלה בסוף, כי חומייני, אשר הפיל, כביכול, את השאה, שימש רק קרש קטיפה בדי הכוחות הקומור. ניסיונם לעלות לשלטון; אלא, שאו דיה כבר קצת משלטון.

„A VEGERŐ GYŐZELEMIG”

Az iráni kommunisták nyilatkozata, mely szerint „a párt folytatja a küzdelmet a végző győzelemig”, továbbá az a tény, hogy a párt nem szőlította fel tagjait a birtokukban lévő fegyverek beszolgáltatására, rámutat arra, hogy milyen erők irányítják az iráni eseményeket.

Kiderül tehát, hogy Moszkva visszatér a régi recepthez, nevezetesen, hogy a kommunisták először együttműködnek a legkülönbözőbb tényezőkkel a közös cél érdekében — mely jelen esetben a sah megbuktatása volt —, utána pedig leszámolnak a volt szövetségeseikkel. Nagyonis lehetséges, hogy a valódi küzdelem az uralomért csak most kezdődik Iránban.

Mindenesetre meglepő, sőt megdöbbenő, hogy az Egyesült Államok nem ismerte fel ezt a régi szovjet trükköt. Ugy tűnik, hogy Amerika ismét tévesen értékelte ki az iráni helyzetet, és végül rájön, hogy Chomeini, aki „megbuktatta” a sahot, valójában csak eszköz volt a kommunisták kezében az uralomrajtás érdekében — ekkor azonban már késő lesz...

Felejthetetlen drága férjem, édesapánk, nagyapánk, sógorunk

Grosz (Jenő) Jechezkiel ז”ר

Szinérváralja — Kirját-Bialik

slosimján

AZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1979 február 21-én, szerdán délután 3 órakor a cur-sálomi temetőben.

Külön autóbussz indul a Merkáz Neserből 2.15-kor és Kirját-Bialik, Rech. Háchermon 16 elől 2.30-kor.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

A slosim leteltével, szeretett édesapánk

HERZL KÁLMÁN ז”ר

Temesvár — Kirját Ono

emlékére

AZKÁRÁT

tartunk kedden, 1979 február 20-án, délután 3 órakor a choloni temetőben. Találkozás a főbejártnál.

A CSALÁD

Drágánk,

Jelinek Paula ז”ר

Szabadka — Cur-Sálom

slosimja leteltével

AZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1979 február 18-án, — vasárnap délután 2.00 órakor a cur-sálomi temetőben.

Találkozás a Cur-Sálom, Derech Hátel 12. sz. a.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD
ÉS A BARATI KÖR

Felejthetetlen drága testvérünk, sógornőnk, nagy-nénénk,

Berla (Stefi) Fáni ז”ר

Kolozsvár — Haifa

slosimján

AZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1979 február 21-én, szerdán d. u. 3.45-kor, a haifai új, kfar-számiri temetőben. Külön autóbussz indul a lakástól 3.15-kor, Haifa, Rechov Micháel 31.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik mély fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen drága férjem, édesapánk, rokonunk

Pásztor Miklós ז”ר

Kassa — Haifa

slosimján

AZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1979 február 18-án, vasárnap d.u. 1/3-kor, a haifai új temetőben, Kfar Számir. Külön autóbussz indul a háztól d. u. 2 órakor, Haifa, Nevé Sáánán, A. H. Silver 57.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Szeretettünk,
STEIN (PALI) PINGHÁSZ ז”ר
Nagyvárad — Haifa

ELSŐÉVES AZKÁRÁJÁT

vasárnap, 1979 február 18-án, délután 3.15 órakor tartjuk a haifai új, kfar-számiri temetőben. Külön autóbussz indul 3.00 órakor, Michael utca 31 alól.

Gyászolják: felesége,
fiai, nevelt fiai

GABINK

ELSŐÉVES AZKÁRÁJÁT

február 18-án, vasárnap délután 3 órakor tartjuk a kirját-sauli temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

KRAUSZ ÉS JOCHANANOFF
CSALÁDOK